

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 24
Birželio - June 16, 1989

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Lenkijos parlamento rinkimuose vyriausybę remiančių partijų kandidatai į 299 parlamento vietas nesurinko reikiamos balsų daugumos ir turės būti perrinkti antriniuose rinkimuose birželio 18. Iš Solidarumo unijai skirtų 161 nario buvo išrinkta 160. Į senatą Solidarumo unija išrinko 92 atstovus iš 100 senatorių. Vyriausybės ir Solidarumo unijos atstovai dabar tariasi dėl bendradarbiavimo.

Prezidentas George Bush ir čia besilankanti Pakistano ministras Benazir Bhutto sutarė ir toliau remti Afganistano partizanų kovą.

Vengrijos komunistų partijos centro komitetas nusprendė, kad, Vengrijos sukilimui pasibaigus, pakartas jos ministeris pirmininkas Imre Nagy buvo nužudytas mirti sufabrikuotam teismo procese, ir jo mirties baudmė yra neteisėta.

Japonijos nauju ministru buvo išrinktas užs. reikalų ministeris Sousuke Uno.

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamas šiaurinės Europos valstybes, kaip Norvegiją, Suomiją, Daniją ir kt., kur katalikų sudarao tik menką mažumą, kvietė protestantus į ekumenizmą, tačiau iš 11 Norvegijos protestantų vyskupų tik 4 sutiko dalyvauti ekumeninėse pamaldose.

NYT korespondentė Francis X. Cline birželio 2 paskelbė, kad Gorbačiovas palankiai sutikęs Estijos siekimus nepriklausomai tvarkyti savo ūkį ir pritarė Baltijos valstybių atstovų reikalavimui sudaryti specialią komisiją Stalino-Hitlerio paktui studijuoti, bet vėl pakartojo, kad Sovietų Sąjunga nei sutarties, nei slapto protokolų originalų neturi.

Sov. Sąjungos kongrese kairieji atstovai apkaltino akademiką Andrei D. Sacharovą už jo anksčiau padarytą pareiškimą, jog Afganistane sovietų lėktuvai šaudė į savo karijus, kad jie nepatektų į partizanų nelaisvę.

Kinijos sostinėje ir kituose miestuose vyksta studentų demonstracijų sukeltas chaosas, pajaurinamas gaudais, kad buvęs pasikėsinęs į ministro pirmininko Li Peng ir Deng Xiaoping gyvybes, kad armijos vienetai tarp savęs susišaudė dėl skirtingo požiūrio į demonstracijų malšinimą ir pan.

Komsomolskaja Pravda paskelbė, kad 1962 m. sovietų kariai Novočerkasko mieste nušovė 24 streikuojančius darbininkus ir jų lavonus slapta pakasė ir apie 30 jų sužeidė. Tai patvirtino buv. apygardos karinio viršininko pavaduotojas Matvei K. Šapošnikov, kuris už jo protestą buvo pašalintas iš komunistų partijos 1968 m. ir buvęs mokytojas A. Simonov, patvirtindamas, kad riaušės numalšinus miesto gatvės buvo kelis kartus plaunamos nuo kraujo ir vėliau pergrįstos.

Paryžiuje prasidėjo 35 Rytų ir Vakarų Europos valstybių žmogaus teisių konferencija, kurių metu buvo išskeltas rytų Europos valstybių pastangos artėti į demokratiją ir buvo skųstasi, kad Sov. Sąjunga sulaiko vizų išdavimą kai kuriems asmenims ir neleidžia kai kuriems savo piliečiams atvykti į konferenciją.

KAIP ŽIAURIAI DRAUDĖ MINĖTI VASARIO 16-TĄ IŠ Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 77

Šis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numeris okupuotoje Lietuvoje išleistas 1988 m. vasario 14 d.

Šis LK Bažnyčios Kronikos okupuotoje Lietuvoje pasirodė 1988 m. gegužės 7 d.

Susipažinsime su nauju Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 77 numeriu, kuris okupuotoje Lietuvoje pasirodė 1988 metais gegužės 7, dar prieš visus didžiuosius mitingus ir Sąjūdžio gimimą.

Numeryje yra šie straipsniai: Pagarba Bažnyčios ir Tautos didvyriams, Iš teismo salės, Pareiškimai ir protestai, Kratos ir tardymai, Mūsų kaliniai, Žinios iš vyskupijų, Sovietinėje mokykloje.

Originalas turi 32 puslapius, perrašytus mašinėle, ir viršelius. Gautą numerį perrašė ir sutvarkė Lietuvos Informacijos Centras. Perrašytas numeris turi 43 puslapius.

Mūsų tikslas yra ne ištaisyti perspausdinti Kronikos numerį, bet susipažinti su ta medžiaga, kuri mum ir dabar yra aktuali. Daug kas nuo to laiko jau yra pasikeitę, pavyzdžiui, jau yra paleisti politiniai kaliniai.

PAGARBA BAŽNYČIOS IR TAUTOS DIDVYRIAMS!

Prisimintas prof. Pr. Dovydaitis

Praeity metų gruodžio 2 d. minėjome vieno žymiausio Lietuvos Katalikų Bažnyčios mokslo bei valstybės vyro Prano Dovydaičio 101-ąsias gimimo metines. Minėjimas buvo surengtas Kauno Karmelitų bažnyčioje.

Pamokslininkas gana plačiai ir išsamiai nušvietė daugiašakę P. Dovydaičio veiklą, jo nuopelnus Katalikų Bažnyčiai, Lietuvos mokslui. P. Dovydaitis suderinęs savo visuomeninę ir mokslinę su Kristaus Evangelijos tiesomis, mums, lietuviams, tapo pavyzdžiu, liko šviesia žvaigžde visose gyvenimo srityse. Jo nurodymai ir pastabos Lietuvos mokytojams, kultūrininkams ir šiandien neprarado savo aktualumo.

Pamaldos už prof. A. Maceiną

1988 m. sausio 27 d. Prienų bažnyčioje vakarinėse pamaldose buvo minimas prof. A. Maceinos atminimas. Šie minėjimai pamažu tampa tradiciniais. Labai gaila, kad Lietuvos masinis klausytojas ir skaitytojas neturi pakankamai galimybių išsamiai ir įvairiapusiškai išnagrinėti A. Maceinos literatūrinį ir filosofinį palikimą. Tai didžiulis nuostolis visiems, o ypač jaunajai kartai. Panašūs minėjimai įgalina prisiliesti prie vieno žymiausių ne tik Lietuvos, bet ir Vakarų Europos krikščioniškosios filosofijos kūrėjų.

Arkivysk. J. Matulaičio minėjimas

Panašia tradicija tampa ir palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio minėjimai, ir ne tik Marijampolėje, bet ir kitose Lietuvos bažnyčiose. 1988 m. sausio 30-31 d. d. toks minėjimas įspūdingai praėjo Kauno Karmelitų bažnyčioje.

Džiugu, kad pamokslininkai atskleidžia tikintiesiems vis naujų palaimintojo charakterio ir veiklos bruožų, ypač pastoracijos, kaip visuotinio idėjos, baruo-se.

Visuomeniniame ir politinia-

me gyvenime tapo madingu žodis "stagnacija". Kažin ar šis žodis netinka ir mums katalikams?... Kol troškom arkivyskupo J. Matulaičio beatifikacijos, tol jo vardas buvo kartojamas veik kiekvienų Mišių metu. Tikslas atsiekiamas... o toliau tyla. Būtina įsisąmoninti, kad Lietuvos krašto žmogus, mūsų tautietis ir bendrakeleivis (kai kurių net amžininkas), pagaliau mūsų dvasinis vadovas arkivyskupas Jurgis Matulaitis gali būti mūsų visų reikalų užtarėju prie Viešpaties sosto.

Vyskupo J. Matulaičio gyvenimas ir veikla — įrodymas, kad ir šiais sunkiais valdiško ateizmo laikais, įmanoma ir būtina išlikti ištikimais Kristaus Bažnyčiai, jo skelbtai Evangelijai. Jeigu norime statyti, o ne griauti, privalome palaimintojo arkivyskupo J. Matulaičio pavyzdžiu "sudegti žvakę ant Viešpaties altoriaus, o ne smilkti nuodėgulių pasaulietiškoje posėdžių salėse.

Kun. J. Zdebskio minėjimas

1988 m. vasario 5 d. Rudaminos bažnyčioje įvyko kun. J. Zdebskio antrųjų mirties metinių minėjimas. Dalyvavo J. E. vyskupas Julijonas Steponavičius, nemažai a.a. kun. J. Zdebs-

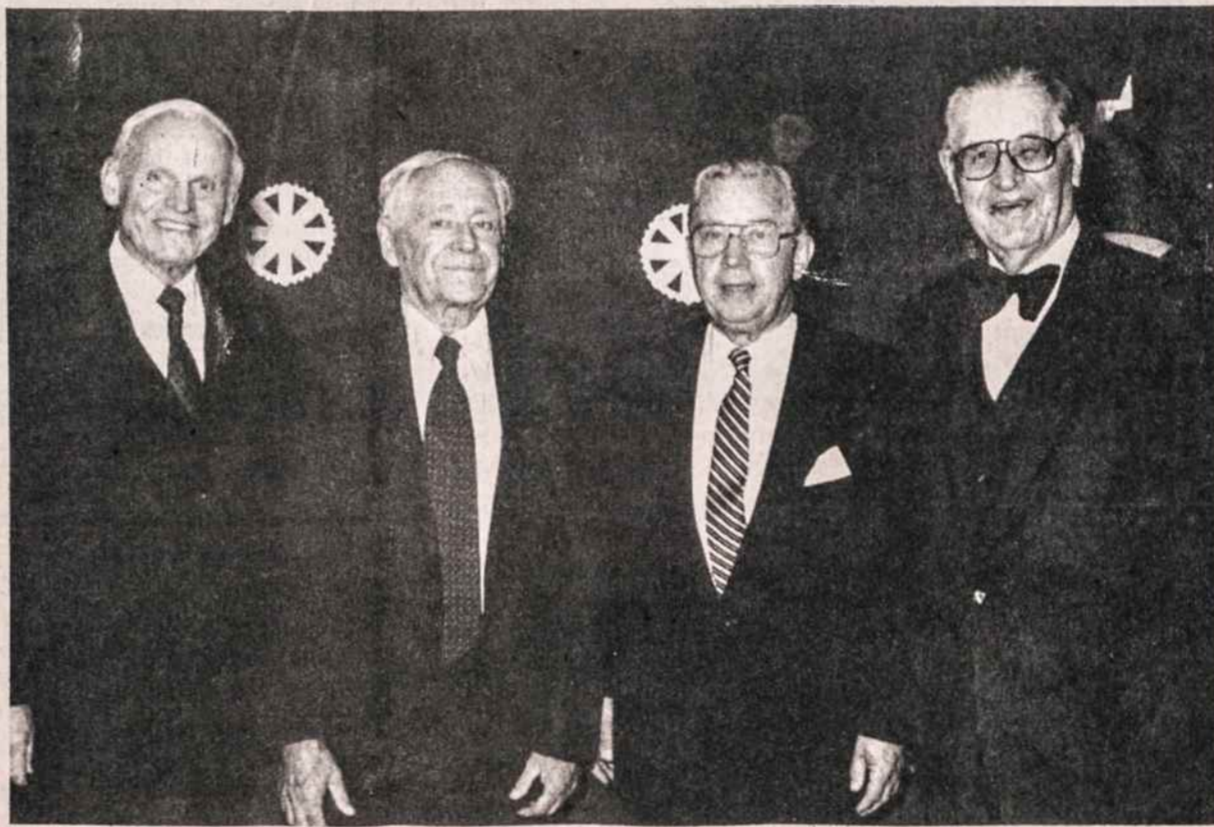
kie bendraminčių iš kunigų ir pasauliečių tarpo, ir žinoma, kaip kiekvienu tokiu atveju, būrys stebėtojų iš bedieviškos valdžios pusės.

Vyskupas J. Steponavičius ir kunigai pamokslininkai iš naujo peržvelgė daugelį tų problemų ir uždavinių, kurie visada rūpėjo a.a. kun. J. Zdebskiui.

Tai — kaip ir šiais nepalankiais tikėjimui laikais išlikti pilnai ištikimais Kristaus paliktai Bažnyčiai. Jo skelbtai Evangelijai tautos dora, heroiška meilė artimui ir kt. Pagal juos kun. J. Zdebskis rikiavo savo kaip žmogaus ir kunigo veiklą. Kun. J. Zdebskio pavyzdys — unikalus dabartinio katalikiško veikimo atvejis. Žavi jo sugebėjimas įvaldyti tokį platų altruistinės veiklos diapazoną... visur turi būti pastanga", — dažnai kartodavo kunigas. "Pastanga ir konkretus meilės darbas, — štai tas ženklas, pagal kurį bus atpažįstami Kristaus mokiniai".

Pašventinus kapo paminklą, buvo sugiedota "Marija, Marija", "Lietuva Brangi", "Lietuva Tėvyne mūsų". Prie kun. J. Zdebskio kapo jaunimo vardu kalbėjo Robertas Grigas. Jis kvietė jaunimą aktyviai remti

(nukelta į 2 psl.)



Tautos Fondo metiniame suvažiavime Kultūros Židinyje iš k. Jurgis Valaitis — Tautos Fondo Tarybos pirmininkas, dr. V. Avizonis — New Yorko Lietuvių gydytojų draugijos pirmininkas, dr. Kazys Bobelis — VLIKo pirmininkas, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Nuotr. L. Tamošaičio

BRAZAUSKAS KALTINA SAJŪDĮ ATITOLIMU NUO SOCIALISTINĖS PROGRAMOS

(New Yorkas, 1989 vasario 23, LIC) LTSR KP Pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas Lietuvos komunistų partijos plenumo apkaltino Sąjūdį atitolimu nuo savo programos, tvirtindamas, kad "sąmoningai ar nesąmoningai dalis Sąjūdžio priartėja prie Lygos ir vadinamosios Lietuvos Demokratų partijos lozungų" praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Brazausko kalba, atspausdinta vasario 22 d. Tiesoje bei susumuota pačio Brazausko Lietuvos televizijoje, teigia, kad Sąjūdis ilgainiui užmiršo bendrą socialistinio nuostata "ir ėmė skelbti idėjas prieštaraujančias partijos persitvarkymo kursui". Jis teigia, kad Sąjūdžio leksikone din-

go sąvokos "socializmas", "partija", netgi "pertvarka". Primena, kad vasario 16 d. renginiuose bei tą dieną priimtoje Sąjūdžio deklaracijoje ir priesaikoje, buvo kviečiama į kovą tik už nepriklausomybę.

Sąjūdžio seimo tarybos narys Mečys Laurinkus, užklaustas Lietuvos Informacijos Centro apie partijos plenumo išvadą, pasakė, kad plenumas "turi teisę pareikšti savo nuomonę. Situacija Lietuvoje yra gyva... Mes nesijaudiname, nes mes jokio kriminalinio nusikaltimo nedarome. Vykdomė savo programą... Ji reikalauja radikalių perversmų, o kai... bandoma tai įvykdyti, tai konfliktai yra neišvengiami. Kiekvienoje visuomenėje, kiekvienam judėjime tai bus... be radi-

kalių perversmų nieko nebus... tai pripažįsta ir daugelis visuomeninių - politinių veikėjų ir mokslininkų, ne tik Lietuvoje bet ir Tarybų Sąjungoje. Persitvarkymas daugybę dalykų, kas buvo numatyta, nepasiekė, ir tai yra ne todėl, kad kažkas sau politinio kapitalo krautų, o todėl, kad yra labai aštrios problemos. Ekonominė padėtis blogėja".

Launinkus mano, kad penki pasiūlymai Brazausko kalboje gali tapti nutarimais. Pateikiame tuos pasiūlymus:

1) Imtis ryžtingų priemonių, kad būtų sutelkti visi respublikos partinės organizacijos nariai, LKP Centro komiteto rinkiminės platformos pagrindu, kad įsivyratų jų pažiūrų svarbiau-

VISA LIETUVA MINĖJO BAIŠŪJŲ BIRŽELĮ

Visose bažnyčiose birželio 14 d. 12 val. skambėjo gedulo varpai

Vilnius — Birželio 14-ji buvo minima visoje Lietuvoje. Šių dienų okupuota Lietuva, kaip praneša komunistinė Elta, rengiasi nulenkti galvas prieš nekaltai nužudytuosius ir prieš visą didvyriškai iškentėtą tautos kančią. Tą dieną pavadino Gedulo ir vilties diena. Kultūros ministerija, Vilniaus Arkikatedra Bazilika ir "Tremtinio" klubas paruošė ypatingą šių tragiškų įvykių paminėjimo programą.

Tas minėjimas buvo pradėtas gegužės 30 d. Kauno sporto salėje tremtinių ir išėivių poezijos vakaru. Birželio 4 d. Vilniaus Arkikatedroje savo religinę poeziją skaitė poetas Bernardas Brazdžionis. Birželio 6 d. Opepos teatre įvyko Brazdžionio poezijos vakaras. Birželio 3, 11, 19 ir 23 dienomis Vilniaus universiteto Didžiąjame kieme skambės gedulo muzika. Birželio 12 d. Vilniuje surengta konferencija "Lietuva tremtyje", birželio 13 d. buvo mitingas Kalnų parke ir gėlių padėjimas Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje.

Sugaus varpai bažnyčioje

Birželio 14 d. Kaune prie Laisvės statulos trimitai paskelbė Gedulo ir vilties dienos paminėjimo pradžią. 12 val. dieną visoje Lietuvoje gaudė gedulo varpai ir tylos minute buvo pagerbti žuvusieji.

Tremties vagonuose gimusieji dalyvavo iškilmingose apeigose, uždegant gedulo ir vilties aukurą Dainų slėnyje.

Vilniuje tą pačią dieną buvo pašventinta tremtinių koplyčia Arkikatedroje, iškilmingai atidengta atstatyta Trijų kryžių skulptūra ir po to gedulingos šv. Mišios prie Arkikatedros. Tą dieną gedulingos šv. Mišios buvo laikomos visoje Lietuvos bažnyčiose.

Birželio 15-ąją Vilniaus sporto rūmuose įvyko koncertas "Amžino jšalo žemėje".

Gedulo ir vilties dienos paminėjimą rengia Kultūros ministerija, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, Vilniaus tremtinių bendrija ir Stalinizmo nusikaltimų tyrimų komitetas.

ITEISINTAS NEPRIKLAUSOMAS LIETUVIŲ PEN CENTRAS

Gegužės 10 Maastrichte, Olandijoje, vykstančiame Tarpautinio PEN Klubo kongrese, vienbalsiai nutarta priimti neseniai įsisteigusi lietuvių PEN centrą į pasaulinę rašytojų organizaciją. PEN centrai yra nepriklausomi nuo valstybinių rašytojų sąjungų ir valdžios.

Kongrese dalyvavo lietuvių PEN centro iniciatorius ir jo pirmininkas Romualdas Lankauskas, o iš JAV — Algirdas Lands-

bergis ir Stasys Goštautas. Pastarieji, priklausantys išėivių PEN centrui, įsijungė į lietuvių centrą, kurin taip pat jau įstojo keli kiti išėiviai rašytojai. Į naują centrą kviečiami stoti lietuvių rašytojai visame pasaulyje. Centro būstinė bus Vilniuje, skyrus Amerikoje. Tikimasi, kad būrys rašytojų iš Lietuvos galės dalyvauti Toronte ir Montrealyje, Kanadoje, rugsėjo 23 — spalio 1 vyksiančiame 54-jame PEN kongrese.

Taip pat vieningai į Tarpautinį PEN buvo priimti rusų (sovietinis), Gvinėjos, Nigerijos ir Galicijos (Ispanijos) centrai. Rusam šį sykį atstovavo tikri rašytojai, kurie lietuvių centro atžvilgiu laikėsi palankiai. Vienas jų Igoris Vinogradovas, kritikavo dabar Sov. Sąjungoje mėginama-

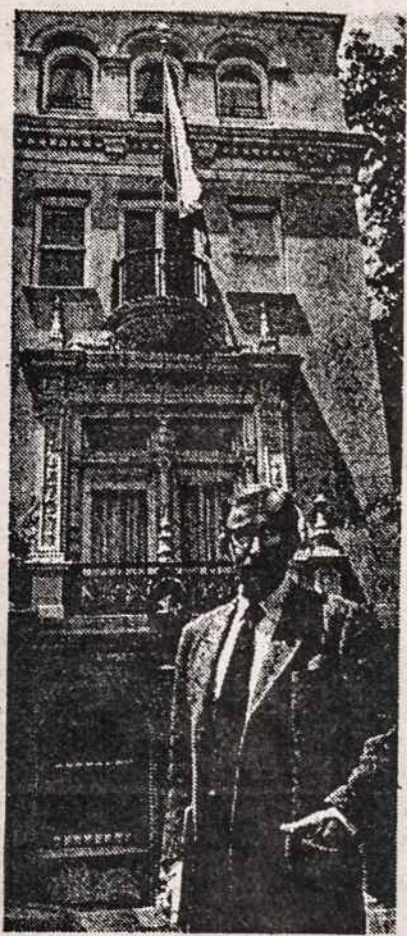
(nukelta į 4 psl.)

siai visuomeniniai-politiniai klausimai vienybė. Pagrindinė idėja, kuri gali ir turi suvienyti komunistus, visus geros valios žmones — Lietuvos suverenitetas, TSRS sudėtyje, pirmiausia ekonominio savarankiškumo koncepcijos įgyvendinimas. Politinį atgimimą turi lydėti dorovinis atgimimas.

2) Reikia ryžtingai nutraukti spaudoje, televizijoje ir radijo laidoje, įvairiose neformalių organizacijų leidiniuose varomą komunistų partijos, pirmiausia Lietuvos komunistų partijos ir jos vadovų, juodinimo kampaniją. Negalima leisti, kad stalinizmo ir stagnacijos metais įsivyravęs socialistinės tikrovės lakavimas būtų pakeistas savo lygiaverčiu antipodu.

3) Privalome užkirsti kelią bet kuriam nacionalinio išimtinumo propagavimui ir nacionalinės nesantaikos kurtymui, griežčiau taikyti įstatymą asmenų, užsiimančių šia veikla, atžvilgiu. Būtina artimiausiu metu priimti normatyvinį aktą, numatantį atsakomybę už pažeidimus organizuojant mitingus bei demonstracijas.

5) Partijos miesto ir rajono komitetai privalo aktyviai skatinti neformalių judėjimų, stovinių socializmo pozicijose, suvienijimą, telkti visus sąmoningus ir aktyvius darbo žmones, nežūrint to, ar jie šioms judėjimams priklauso, ar ne, į bendrą darbą, į bendrą liaudies frontą pertvarkos uždaviniams spręsti". (LIC)



Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washington, prie Lietuvos pasiuntinybės namų. Šią nuotrauką įsidėjo New York Times birželio 6 d. laidoje. Drauge buvo įdėtas ir straipsnis, kuris nušvietė dabartinę padėtį.

Savaitės įvykiai

Sov. Sąjungos Liaudies kongreso posėdžių metu olimpinį aukso medalį laimėjęs sunkumų kilnotojas Juri Vlasovas aštriai puolė KGB ir ją pavadino pavojinga demokratijai.

Irano valdovas ir šiuo religinis vadovas imamas ajatola Ruhollah Khomeini mirė po operacijos, būdamas 89 m. Jo religinių įpėdinių buvo išrinktas Irano prezidentas Ali Khamanai.

Sov. Sąjungos Aukšč. taryba susirinko pirmo posėdžio ir savo pirmininku išrinko ekonomistą Evgeni Primakov. Taip pat patvirtė sudaryti 4 komisijas ir 14 komitetų. Vienai iš komisijų pavesta prižiūrėti KGB veiklą.

Prezidentas George Bush pasmerkė Kinijos kariuomenės veiksmus prieš neginkluotus gyventojus ir sulaukė ginklų ir karinių medžiagų pardavimą Kinijai.

Sov. Sąjungos Kaukazo srity tarp Ufės ir Afša miestų sustojus 2 transibiriniam traukiniam, įvyko didelis vamzdžių tiekiamų dujų sprogdimas, kurio metu žuvo 190 ir dingo 270 žmonių. be to, buvo padaryta daug medžiaginių nuostolių.

Per Sovietinės Uzbekistano respublikos kilusias riaušes tarp uzbekų ir ten Stalino laikais atitremtų iš Gruzijos meškų žuvo 42 žmonės. Riaušėms malšinti buvo panaudota 6000 karių.

Kandidatas į N.J. gubernatorių per pirminius rinkimus demokratų partija išrinko Atstovų rūmų narį James Florio, o respublikonų partija — Atstovų rūmų narį Jim Courter.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Eucharistinį sąjūdį savo asmeniniu pavyzdžiu per pasiaukojančią meilę Kristui ir Bažnyčiai, prisidėti prie greitesnio Tautos prisikėlimo.

Valdžios siūsti asmenys bandė sutrukdyti minėjimo darną, tačiau jų gretose neatsirado nė vieno, kuris būtų išdrįsęs viešai išstoti. Girdėjosi tik užkulinišiai priekaištai vieni kitiems: "Kodėl tu nekalbėjai?" ir pan. Pasitenkinta įprastinių dalyvių fotografavimu, mašinių numerių registracija.

Adomo Jakšto minėjimas

Prelato Adomo Jakšto-Dambrausko 50-ųjų mirties metinių minėjimas buvo surengtas vasario 16 d., įvykių fone. Pamaldos Kauno Katedroje įvyko vasario 21 d., mieste dar tebegaliojo nepaskelbto karo statusas — pamaldos ir jų dalyviai buvo akyliausiai stebimi saugumo darbuotojų.

Pamaldų metu buvo pasakyti du pamokslai. Juos pasakė vyskupas Juozas Preikšas ir Kauno kunigų seminarijos rektorius Viktoras Butkus. Vyskupas J. Preikšas išsamiai išnagrinėjo prelado A. Jakšto-Dambrausko veiklą, didžiulį jo indėlį lietuvių kultūrai, visuomeniniam gyvenimui, religinės sąmonės ugdymui. Po pamaldų prie kapo susirinkę tikintieji organizuoti meldėsi, deklamavo eiles, giedojo giesmes. Pabaigai buvo sugiedotas Nepriklausomos Lietuvos himnas "Lietuva, tėvyne mūsų".

70 metų sukaktis

Šie 1988 m. mūsų tautai neeiliniai. 1918 m. vasario 16 d., pasinaudodama istorinėmis aplinkybėmis, Lietuva sugebėjo pasi-

Hitlerio Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ribbentropas buvo įsakęs savo vertėjui Carl von Loesch sunaikinti ministerijos slaptus dokumentus, jų tarpe ir Molotovo-Ribbentropo sutartį, ir slaptus protokolus, bet vertėjas prieš sunaikindamas padarė visų tų dokumentų mikrofilmus ir juos paslėpė Tiuringijos kalnuose ir vėliau po karo juos perdavė Britanijos mokslininkui Robert C. Thomson. Vėliau dokumentai buvo atspausdinti iš mikrofilmų. Abejonių dėl jų tikrumo nekyla todėl, kad buvo mikrofilmuota visa eilė slaptų dokumentų.

Amerikiečiai per 1988 m. labdarybės reikalams paaukojo 104.3 bil. dol.

Sov. Sąjunga siekdama sumažinti įtampą Armenijoje, paleido iš kalėjimo Kalnų Karavacho komiteto 11 įkalintų narių.

JAV Atstovų rūmų pirmininku (speaker) vietoj atsistatydinusio dėl jam primetamų etinių kaltinimų Jim Wright buvo išrinktas Thomas S. Foley.

skelbti suverene valstybe. Vasario 16 d. sukako 70 metų nuo šio kiekvienam lietuviui neįkainuojamai brangaus istorinio fakto.

Tauta pavergta, bet laisvės troškimas gyvas, jis pasireiškia kiekvienų metų vasario 16 d., tautai brangiose šventėse, o ypačingai šiais Jubiliejiniais metais.

Šiais metais valdiški bedieviai savo propagandine veikla kaip niekada išgarsino šią datą. Respublikiniuose ir rajoniniuose laikraščiuose bei žurnaluose dar gerokai prieš Jubiliejų pasipylė piktumų, o neretai ir šmeižtais vienais. Nesnaudė ir televizija bei radijas. Čia po keletą kartų dienoje buvo koneveikiami visi tie, kurie kokiū nors būdu ragino prisiminti vasario 16 d. Jubiliejų, ypač daug pykčio sulaukė JAV prezidentas R. Reaganas, Vakarų radijo stotys.

Gamyklose ir įstaigose dirbantieji buvo verčiami pasirašyti po raštu, jog jie visada nori gyventi TSRS sudėtyje. Miestuose ir miesteliuose priverstiniai mitingai prieš vasario 16 d., paminėjimą (kai kur dalyvaujantiems buvo pažadėtos net piniginės premijos); studentai ir mokiniai verčiami koneveikti JAV Prezidentą R. Reaganą kaltinti jį kišimusi į Sąjungos vidaus reikalus be perstojo skanduoti: "Mes pasipiktinę!" Kas įgaliojo vasario 16 d. rengėjus? "Vasario 16 d. minėjimų nepažeisime"! Valdžios pareigūnai, gamyklų, įstaigų vadovai, pamiršę persitvarkymą ir demokratiją, lyg niekur nieko nepaklusnius asmenis gąsdino Stalino laikų represijomis — pažeminimu pareigose, išmetimu iš darbo (etaų mažinimas), bananais, laisvės atėmimu.

Aktyvesni, tautiškai susipratę lietuviai turėjo būti išsiūsti į kitas respublikas komandiruotėn, daug perspėta saugume milicijos skyriuose ir vietos prokuratūrose. Gėlių padėjimas ant laisvės kovotojų kapų traktuojamas kaip bausis iššūkis prieš tarybų valdžią. Sąjungoje gyvenantiems visa tai gerai žinoma, o ne vienam ir savo kailiu patirta. Lietuvoje vyskupas (beveik visus Lietuvos kunigus asmeniškai aplankė rajonų, o kai kuriuos net Vilniaus saugumiečiai).

Maždaug 10 d. prieš vasario 16 d. vakarais Lietuvoje prasidėjo vos ne karo stovis, kuris tęsėsi dar 10 d. ir po vasario 16 d.: gatvėse, aikštėse, net kapinėse budėjo milicininkai, jiems į pagalbą iš visų įstaigų buvo paskirti draugovinėliai, o virš visų padėtį akylai stebėjo saugumas. Valdiški bedieviai, bijodami įsiau drinusios liaudies, izoliavo nuo jos rugpjūčio 23 d. demonstracijos aktyvesnius dalyvius bei organizatorius paskiriant jiems namų areštą. Kitus akty-

vesnius tikinčiuosius vasario 16 d. gaudė gatvėse ir vežė į milicijos skyrius, motyvai — neaiški asmenybė.

Ir vis tiek Jubiliejus minėjimai įvyko. Šiais metais kaip niekada jie buvo glaudžiai susiję su Bažnyčia. Daugelyje Lietuvos bažnyčių, pradant vasario 14 d. sekmadieniu, buvo laikomos pamaldos už Lietuvą, uolesni kunigai pasakė ir specialiai Tautos Jubiliejui skirtus pamokslus. Bažnyčiose po šv. Mišių, jaunimo vadovaujami, tikintieji ėjo Kryžiaus kelius. Viešpaties Angelo malda prisiminė tuos, kurie už Lietuvos Nepriklausomybę paaukojo savo gyvybę.

Kai kuriose bažnyčiose tikintieji išties dieną organizuoti savo parapijose adoravo švč. Sakramentą, atsiprašant Dievą už Tautos nuodėmes ir meldžiant Jo palaimos. Pamaldoms pasibaigus, buvo sugiedotas Nepriklausomos Lietuvos himnas ir tautinė giesmė virtusio Maironio -Naujalis "Lietuva Brangi".

Jubiliejaus proga prisimenant visus tuos kurie aukojosi ir dirbo dėl Tautos laisvės, buvo padėtos gėlės prie vasario 16 d. akto signatarų kapų, žuvusių už laisvę tautiečių kapų, tautai brangių istorinių paminklų (Beje, jos tuoj pat būdavo numėtos budinčių saugumiečių ir milicininkų).

Didžiausiose Lietuvos miestuose buvo sutruktas kariuomenė, gatvių kiemuose paslėptos žmonės išvežti mašinos, budėjo masė saugumiečių ir milicininkų, turėjusių užduotį operatyviai susitvarkyti su mažiausia demonstracija. Tikintiesiems itin skaudu, kad atsirado klebonų, kurie ne tik kad nepalaikė tautiečių entuziazmo atšvesti Jubiliejų, bei dargi neleido bažnyčiose organizuoti melstis už Lietuvą, giedoti Lietuvos Nepriklausomybės himną, ragino skirstyti. Taip buvo pasielgtą Kaune Vytauto, Šiauliuose Šv. Jurgio ir Alytaus II bažnyčiose. Kiekvienas mūsų didvyrių prisiminimas — tai varpo balsas, neleidžiantis užsnūsti religinei ir tautinei dvasiai kaip pirmųjų krikščionių dvasia yra patikima atrama visuose persekiojimuose, taip ir Lietuvos vaikams stiprybės ir ištvėrmės reikia semtis iš savo švento ir garbingo gyvenimo sūnų ir dukterų.

MIRĖ S. KORBONSKI

Nesulaukęs Lenkijos laisvės patekėjimo, balandžio 23 Washingtone mirė didis laisvės kovotojas Stefan Korbonski, ilgametis Pavergtų Europos Tautų seimo pirmininkas.

Jis buvo gimęs 1901 kovo 2 Lenkijoje. Vokiečių okupacijos ir ypač sovietinės pavergties metu jis Lenkijos pogrindyje vaidino svarbų vaidmenį — buvo vienas Lenkijos rezistencijos vadų.

Priverstas pasitraukti iš Lenkijos, jis apsigyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose ir tapo vienu pagrindiniu laisvojo pasaulio lenkų visuomeninio ir politinio gyvenimo vadovų. Velionis gyvai reiškėsi lenkų bei amerikiečių spaudoje, parašė keletą knygų apie Lenkijos laisvės kovas.

S. Korbonski Pavergtų Europos Tautų seimui vadovavo daugiau dešimtmečio. Jo mirtį pajus ne tik lenkų tauta, bet ir visa Rytų Europos tautų išsivadavimo bendruomenė.

Pr. Kr.

Lietuva — tai jėga! Taip jaunimas šaukia okupuotoje Lietuvoje. Gyvendami laisvėje, prisidėkime prie jų šaukimo ir tą jėgą padarykime dar didesnę, kad sutrauktų okupacijos grandines ir Lietuva pasidarytų nepriklausoma.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYŪS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžlūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas, dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodity, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko sertifikatus. Sulinteruoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 106.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 6 iki 7 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos pusvalandį anksčiau, nuo 5:30 iki 6 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Višcins, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėm. Knyga su plastikiniu apkalnu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI UKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300



Vilniuje ilgą laiką badavo ir reikalavę paleisti paskutinius politinius kalinius iš k. Pečelūnas ir P. Cidzikas.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCIJOS KOMISIJA

Birželio trėmimus prisimenant

Pirmą kartą didieji birželio trėmimai, įvykdyti 1941 birželio 14, bus prisiminti ir okupuotoje Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje Tėvynėje jie prisimenami pirmą kartą, prisimenami su didele ir ilga programa. Reikia tuo tik džiaugtis, kad galų gale besilaisvinanti tauta gali pagerbti savo trėmimų aukas, apie juos kalbėti, rašyti, vaidinti veikalus.

Iš kurtos įvairios tremtinių draugijos, surašomi visi tremtiniai bet kada ištremiti į Sibirą, į darbo lagerius. Kartą Vilniaus radijas kalbėjo, kad jau tokių tremtinių užsiregistravo per 200,000. Ir bus jų daugiau. Bus iširtas kiekvienas trėmimas, kiekvienas asmuo. Kaip sako, šie trėmimai palietė visą Lietuvą, visus kaimus. Tai bus surinkta plati medžiaga apie ano meto kaimo gyvenimą. Bus aprašyti ir visi ištremtųjų vargai ir negandai.

Visa tai bus labai svarbi medžiaga ateičiai, ateities kartom, kad jos suprastų, kokios nelaimės kadaise buvo užklupusios lietuvių tautą.

Didelis darbas sunkiai dar juda, bet jis juda. Ir šių metų minėjimai Lietuvoje giliai ir jautriai primins išvežtuosius, sujungs į vieną tautą dar glaudžiau, sustiprins mūsų jėgas bei viltį ištvėrimingai siekti geresnių laikų.

Mus žavi jų entuziazmas, jų drąsa, jų veržlumas. Ir mūsų pareiga jiems visur padėti, paremti jų siekius. Gyvendami laisvajame pasaulyje, esame apsipratę su padėtimi, blėsta mūsų mintys, jausmai. Ir mūsų birželio įvykių minėjimai yra labai prigese, subanalėje. Daug kur jau visai neprisimenami anie skaudūs įvykiai, tartum jie nebūtų palietę tautos.

Kai Tėvynėje vyksta toks sujūdimas, toks atgimimas, negalime ir mes atsilikti. Ir mes turime pagal savo išgales rengti tuos

minėjimus. Turime priminti laisvajam pasauliui, kaip buvo kadaise, dar taip neseniai. Tikrovė reikia parodyti visu jos rimtumu ir žiaurumu.

Pasimokykime čia iš žydų. Kaip jie sumaniai organizuoja "holocaust" minėjimus, stato paminklus, įkuria amžinąs ugnis, leidžia veikalus, sodina net medžius. Toks prisiminimas pirmiausia juos pačius stiprina kaip tautą; antra, jie susilaukia simpatijų iš kitų tautų.

Todėl prašome visus lietuvių Bendruomenės apylinkes, apygardas ir kitas organizacijas paminti birželio trėmimus. Suraskime naujų būdų, kad nebūtų taip trafaretiška. Juk daugelyje mūsų kolonijų yra gyvų liudininkų, kurie patys tai pergyveno. Pasikvieskime į savo sales, tegu jie kalba mum. Dabar po Ameriką važinėja kun. Alfonsas Svarinskas, pats daugelį metų kalbėjęs Sibiro lageriuose. Pasikvieskime jį, tą uolųjį Evangelijos skleidėją ir didį lietuvių.

Itraukime jaunimą. Jam duokime paskaityti iš gana gausios literatūros apie tremtį. Jiem bus proga ir pasirodyti ir įsigyventi į anuos laikus.

Iki šiol neturėjome progos labiau susitelkti ties tais trėmimais ir juos jamžinti kokiame meno kūrinyje. Galėjome pastatyti kokį paminklą tremtinių garbei ir prisiminimui. Galėjome sukurti ir įspūdingą paveikslą, išleisti jo reprodukciją, kuri visiems primintų anos tautos kančias.

Savo didžioiose salėse kokiu nors būdu priminkime anuos birželio trėmimus. Toks priminimas tikrai veiks jaunąją kartą. Pavyzdžiui, lenkai yra labai jautrūs savo praeičiai ir yra sukūrę daugybę istorinių paveikslų, kurie byloja apie tautos

(Tęsa iš praeito numerio)

Pagerbimo šventė

1974 birželio 23 Kultūros Židinys buvo suorganizuota iškilmingas pagerbimas su kalbom, sveikinimais. Po visų iškilmių buvo išleistas leidinys — *Vakarai su prelatu Balkūnu*. Ten buvo sudėtos sveikinimo kalbos, sveikinimai ir prelato žodis.

Tas žodis vaizdžiai nusako prelato polėkį ir jo kelią. Pagerbdami šį veiklųjį lietuvi, jo paties žodį iš to leidinio persipausdiname ištaisai.

REDDE QUOD DEBES— ATIDUOK, KĄ ESI SKOLINGAS

Šiandien jūs mane pagerbiat kaip apaštališkąjį protonotarą. Šį titulą gavau su kryžium ir žiedu

neuitą kelią. Juk galime sukurti žemėlapius, kur gyvena masės tremtinių, galime ir kryžių pastatyti kur salės artumoje ir jį dedikuoti tremtiniams. Galime ir lentą įmūryti su atitinkamu įrašu. Tokiame Kultūros Židinyje nieko panašaus nėra, o galėtų būti kokią memorialinę lentą, pakabinta laiptų erdveje, kur daugiausia judėjimo.

Lenkiame galvas prieš visus išvežtuosius, ten žuvusius, kankintus. Jie niekada nebus užmiršti. Jie nežuvo savo tautai. Jie ir iš kapų, iš tolimųjų Sibiro taigų šaukia mum: niekada nepailskime, niekada nesustokime savo darbe dėl Lietuvos laisvės! Birželis mus įpareigoja saugoti savo tautą ir rūpintis jos ateitimi!

PRELATĄ JONĄ BALKŪNĄ ATSIŠVEIKINANT

1971. Kamerlengo titulą gavau 1948 ir garbės prelato 1962. Visi titulai man buvo duoti už mano dvasinę ir lietuviybės tarnybą. Ne titulams dirbau bet Dievui ir Tėvynei.

Iš Lietuvos sugrįžau į Jungtines Amerikos Valstybes 1922. Lietuvoje išbuva 10 metų. Augau ir mokslus ėjau Marijampolėje ir Vilkaviškio vyskupijos seminarijoje. Mačiau pirmąjį pasaulinį karą, atimstančią ir atsistatantią Lietuvos valstybę. Pamilau tėvų kraštą ir jo žmones. Pamilau lietuvių kalbą, dainas bei giesmes. Giliai įstrigo į širdį lietuviybė, patriotizmas ir Marijos žemės tikėjimas. Ten pasirinkau kunigystės pašaukimą, nes pasiūlyta tarnauti Dievui ir Tėvynei. Tokiu būdu galvojau atiduoti kas Dievo Dievui ir kas cesoriaus, cesoriui. Mačiau jaunąs valstybės pastangas stotis ant kojų laisvų ir nepriklausomų tautų eilėse. Mūsų šeimą davė kariuomenei karininką ir laukų ligoninėms slaugę (brolių Jurgį ir sesutę Kotryną). Ruošiausi ir aš gyvenimui atiduoti savo dalią.

1920 tėvai ir seserys grįžo Amerikon, o 1922 jie ir mane parsikvietė. Niagaros universitete tęsiau teologinius mokslus dar ketverius metus.

Visuomeninę veiklą pradėjau mokykloje, redaguodamas laikraščius, rašydamas straipsnius ir paskaitas, įsijungiau į Lietuvos Vyčių ir katalikų moksleivių organizacijas Ameri-

koje. Lietuvoje buvau ateitininkas nuo 1917. Dirbau ir pavasarininkams.

Nuo šventimų dienos (1926 gegužės 29) ligi šių dienų mano veikla buvo tik lietuvių visuomenėje. Laimingas buvau, kad laisvai ir gerai kalbėjau lietuviškai ir neblogoi pažinau Lietuvos gyvenimą. Buvau unikumas Amerikoje — jaunas kunigas, pasineręs lietuviškon veiklon. Po karo kunigų iš Lietuvos nebeatvyko, tik vienas kitas svečias trumpam laikui.

Turėjau gerus klebonus, kurie leido man važinėti su pamokslais ir paskaitomis. Retas suvažiavas apsiėjo be mano paskaitos. Organizacijos kvietė mane į susirinkimus, rinkdavo į valdybas, nes ir tada sakydavo — leiskime jaunimui vadovauti. Jau prabėgo su viršum 50 metų mano visuomeninės veiklos, o rodos, tik vakar ji prasidėjo.

Žiūrėdamas atgal, galiu suskirstyti savo pastoraciją į penkis dešimtmečius. Vadinu savo darbą pastoracija, nes nežiūrėjau kur baigiasi dvasinė veikla ir prasideda tautinė. Esu lietuvis kunigas, ir abi pareigos man sutampa.

Pirmasis dešimtmetis buvo man susipažinimo ir planavimo laikotarpis. Buvau dviejose parapijose vikaru ir trečioje pradėjau klebonauti. Lietuviškas gyvenimas buvo pakrikęs, lietuvių išmėtyti, daug neorganizuotų. Brooklyne netekome Garso, iš-

sikėlė Katalikų Susivienijimas. Tapęs Maspeth klebonu radau parapiją merdėjančią. Pergyvenome didžiausią depresiją, nedarbą. Atgaivinta Kunigų Vienybė. Įvestas New Yorko — New Jersey skyrius *Darbininke*. Sustiprinta Katalikų Federacija. Gale šio laikotarpio užmezgiau santykius su ukrainiečiais ir paltiečiais. Sutvėrėme Baltic American Society.

Antrame dešimtmetyje pradėjau statybą J. V. Atsimainymo parapijoje. Lietuvos Vyčiai ir katalikų studentų organizacijos plačiai reikiškie gyvenime. Naujoji Marianopolio kolegija darė jaunimui įtakos. Katalikų akcija stiprėjo. Aukų rinkėjai iš Lietuvos naudojo atgijusia gerove Amerikoje. Katalikų Federacija įsijungė į NCWC. Paastrėjo kova su liberalais, ypač su komunistais. Partinė kova mus labai skaldė. Gimė nauji laikraščiai — *Amerika ir Lietuvių Žinios*. Atvyko iš Lietuvos Vargdienės Seselės, Kazimierietės, Prancišketės, Nukryžiuotojo Seselės ir Tėvai Marijonai statėsi vienuolynus, seminarijas, seneliams namus ir mokyklas. Gyvenimas virė, ir stiprėjome įstajomis. Jautėme kad galime gyventi be netikinčiųjų lietuvių. Kunigų Vienybė stipriai reikiškė gyvenime.

Antrojo dešimtmečio gale atėjo antrasis pasaulinis karas. Lietuva okupuota. Prasidėjo išvežimai ir bėgimas. Nelengva buvo sustabdyti visuomenės skilimus ir partinius barnius. Karo įvykių ir tautos nelaimės sukrestė, blaviau pažiūrėjo lietuvis į lietuvi. Vardan tos Lietuvos vienybė težydi! — sušukome visi.

Kunigų vienybė ir Katalikų Federacija sutarė kviesiti sroves į Lietuvos Gelbėjimo organizaciją. Taip gimė Alta ir Balfas. Visas trečiasis dešimtmetis pašvęstas lietuvių gelbėjimui iš tremties ir jų apgyvendinimui. Šiame laikotarpyje už karitatyvinę lietuvišką veiklą buvau pakeltas į monsinjorus. Dirbau kartu su NCWC, kurie mane žinojo nuo 1936. Brooklyno vyskupas mane pasirinko savo patarėju. Jau išbuva 25 metus. Atvažiavo Tėvai Pranciškoniai, kurie praturtino mūsų gyvenimą.

(Bus daugiau)



Šv. Jono kapinėse, privačiame šeimos kape laidojamas prel. J. Balkūnas. Nuotr. V. Maželio

Motas I. Sausis 1989 m. **Num. I.**

VARPAS

Literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

100 METŲ SUKAKTIS

KELKITE! KELKITE! 20

PAULIUS JURKUS

Eilę metų minėti tekstai — J. Žiliaus "Lai gyvuoja mūsų tauta" ir Baranausko "Tu Lietuva, tu mieliausia" lenktyniavo lietuviškuose parengimuose.

Praeito amžiaus pabaigoje prašneko ir dr. Vincas Pietaris, *Algimanto* romano autorius, siūlydamas himnu paimti "Dievas galybių su mumis, — Dievas — Jokūbo — mūsų apgynėjas". bet šis tekstas visai nepriėjo, niekur nebuvo giedamas.

"Kur bėga Šešupė"

1902 m. *Žinyčioje* išspausdintas Česlovo Sasnausko originalus kūrinys Maironio žodžiams "Kur bėga Šešupė" su pabaiga "Neapleisk, Aukščiausias, mūsų".

Kilo daug triukšmo spaudoje. Vieni norėjo tai laikyti himnu, kiti — nenorėjo. Lietuvių kolonijose plačiai buvo giedamas paskutinis posmas, kuris ir šian-

dien iškilmingais momentais giedamas bažnyčiose ir salėse.

Himno konkurentas

Vėliau pasirodė Stasio Šimkaus sukurtas ugningas kūrinys Sauerveino žodžiais "Lietuviai esame mes gimę". Kilo dar karštesnės diskusijos. Jei melodija nebūtų buvusi komplikuoja, be abejonės jis būtų nurungęs visus net ir Vinco Kudirkos himną.

Pirmą kartą viešai sugiedotas

Vinco Kudirkos himnas pirmą kartą viešai buvo sugiedotas 1905 birželio 6 Vilniaus miesto teatre su choru, kuriam vadovavo Mikas Petrauskas.

Nuo tų metų V. Kudirkos "Tautiška giesmė" ir prigijo, pasidarė Lietuvos himnu. Nors ir buvo visokių siūlymų, ir buvo

giedami įvairūs tekstai, bet Vinco Kudirkos "Tautiška giesmė" prigijo tautoje ir liko Lietuvos oficialiu himnu.

Ir praeities į ateitį

Vinco Kudirkos sukurti žodžiai Lietuvos himnui yra plačios apimties ir turi gilų prasmę. Kas arčiau pažįsta kitų tautų himnus, tiesiog stebisi Lietuvos himno turiningumu, gilia jo prasme.

Vincas Kudirka į lietuviybę grįžo per *Aušra*, garbingą praeitį, kelė jos grožį, didybę.

Pirmame himno posme Vincas Kudirka ir atsistoja ant tos praeities. Jis negalėjo pasitraukti nuo Basanavičiaus skelbtų idealų, juk ir jį veikė romantikų lenkų rašytojų raštai.

Atkreipkime dėmesį ir į anuos laikus, kada buvo dildoma tautybų skirtumas. Kartais žmogus net nežinojo, kas jis toks yra. Sakydavo — vietinis — tuteišis. O kiek tada Lietuvoje buvo kitų tautų?! Kudirka tad ir pradeda himną — Lietuva, tėvynė mūsų...

Pirmasis Lietuvos istorikas Simanas Daukantas pasakė: "Lietuvi, čia tavo žemė". Tai vaizduoja ir Daukanto paminklas Papilėje. Vienoje rankoje jis laiko knygą — Lietuvos istoriją, o kitos rankos pirštu rodo į žemę.

Ne tų praevių, ateivių, isibrovėlių, okupantų yra toji žemė. Ji lietuvių! Nuo amžių ji buvo tokia ir turi būti. Tad himno pirmoji eilutė, atsirėmusi į Daukanto istoriją, į visą praeitį, ir sako, kad čia mūsų tėvynė. Ne čigoniška tėvynė, nes čigonas neturi praeities, neturi ir namų.

Jau 19 amžiaus gale buvo prisidėjusi gana didelė emigracija į Ameriką, Angliją. Kudirka daug rašė *Varpe* ir skatino likti krašte. Lietuvoje. Tad pirmoji eilutė ir čia turi savo prasmę ir naują turinio aspektą.

Antroji himno eilutė yra kilusi iš *Aušros*, kuri taip garbino praeitį — Tu didvyrių žemė.

Lietuvos praeitį V. Kudirka vertino romantiškai. Tai rodo ir jo verstinė literatūra, kuri kaip tik ir vaizduoja tą praeitį. Taip praeitį vertino ir savo publicistiniuose raštuose. Todėl žvelgdamas į praeitį, jis matė ten didvyrius.

Ši eilutė turėjo ir tebeturi kitą paskirtį. Juk 19 amžiaus gale ir 20 amžiaus pradžioje, kol įsisiūbavo tautinis atgimimas, lietuvis buvo ujamas, niekinamas. Jis pats turėjo menkavertiškumo kompleksą. Tai pavaizduoja 19 amžiaus pradžios raštai, kaip lietuvis darbininkas, baudžiaininkas ateina pas poną į dvarą. Pilnas baimės, nusižeminęs; kepurai sukdamas rankose, jis tikrai

pergyveno savo menkumą, mažavertiškumą. Reikėjo tą žmogų supurtyti, pasakyti ir parodyti, kad lietuvių nėra tokie nieko neverti. Jie praeityje turėjo daug didvyrių.

Čia Vincas Kudirka pereina į trečią himno eilutę: Iš praeities tavo sūnūs te stiprybė semia.

Ir Basanavičius ir kiti aušrininkai kaip tik ragino nusigręžti į praeitį ir ten pasisemti stiprybės dabarčiai. Į didelę praeitį atsirėmęs, lietuvis jau turi drąsiai žiūrėti į ateitį. Ne menkavertiškumą, bet didybę jis yra paveldėjęs iš praeities.

Tolimesniame himno posme V. Kudirka jau nusako, kokie turi būti tie Lietuvos žmonės, atėję iš garbingos praeities. "Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės..." Pats Kudirka savo publicistikoje kelė dorą žmogaus idealą — Takai dorybės. Šis simbolinis vaizdas jungtinus su ano meto gyvenimu. Gyvenimas jau nebuvo toks doras. Priešingai, okupantai nesirūpino jokia dorybėm, rūpinosi tik karjera, geru išgėrimu. Doras buvo tik to metu kaimietis. Iš kartos į kartą persidavė lietuviškas dorumas. Kudirka todėl ir sako, kad reikia tą dorumą išsaugoti. Tai mūsų tautinė stiprybė.

Antrosios dvi eilutės nusako to žmogaus programą: Tegu dirba tavo naudai ir žmonių gerybei.

Čia yra labai graži simbolika. Saulė lietuvių liaudies labai gerbiama, mylima. Ji gyvybės pradai, ji laimės pradai, Ji motinėle.

Saulutes lietuvaiteis audė ant priejuosčių, kad jos neštų laimę ir vaisingumą. Saulutėm papuošti lietuviški kryžiai, koplytstulpiai. Ir kiek ten grožio, kiek rimties ir minties, kiek simboliškos!

(Bus daugiau)

TIKRA PAVASARIŠKA GAUSA: TA PATĮ RYTMETĮ IR PARODA IR DAR POLITINĖ PASKAITA

L.M.K.F. Hartfordo Klubas balandžio 30 suruošė Hartfordo Šv. Trejybės bažnyčios parapijos salėje dailininkų Eugenijos Rastonienės-Baužinskaitės gobelenų ir Vilijos Patch-Rastonytės akvarelių parodą.

Dailininkė Eugenija Rastonienė, pradėjusi dailės studijas Art Students' League, N.Y.C., N.Y., toliau studijavusi tapybą Rhode Island School of Design ir, ten pat baigusi meno pedagogiką, dėstė meną Massachusetts mokyklose. Ji yra dalyvavusi eilėje grupinių parodų J.A.V. ir Kanadoje.

Dailininkė Vilija daile studijavo Bostone, New Bedforde ir North Dartmouthe, MA, ir privačiai pas žymius Cape Cod, Ma, akvarelistus. Šalia pasirodymų grupinėse parodose ji surengė ir dvi individualias parodas Cape Cod, MA, ir Brctockton, MA, lietuvių bendruomenėse.

Publika šiltai sutiko abiejų dailininkų grakščiai įsijaustų spalvotomis gamomis dailės kūrinių parodą ir įsigijo dalį išstatytų paveikslų.

Ko parodos atidarymo ir tradicinės kavutės apie pusantro šimto susirinkusių išklaušė jau kurį metą Manchester, Anglijoje, profesoriaujančio prof. Aleksandro Štromo politinę paskaitą apie dabartinę padėtį Vilniuje, Maskvoje, Pragoje, Budapešte, Varšuvoje, Tvbilisi ir aplamai visame komunistinės santvarkos įtakoje atsiradusio Tarybų Są-

jungos ir rytinių Europos šalių ruožo, šiuo metu glasnost ir perestroikos vardu kas dieną vis plačiau ir plačiau beverpetuojančiame pasikeitimuose komunistiniame pasaulyje.

Itin išsamiai prelegentas gvildeno visiems susirinkusiems už vis įdomiausias tų vyksmų aspektus, būtent: politinę Laisvės Lygos ir Sąjūdžio siekių bendrą veiklą ir jos problemas, išsilavinusių luomų bei žemės ūkio ir pramonės darbuotojų są-

lytį ir visų jų tą patį bendrą galutinį tikslą, paskiausių rinkimų rezultatų visoje Tarybų Sąjungoje reikšmę bei Pamiat organizacijos pasireiškimus ir Maskvoje ir net Vilniuje.

Po pusantros valandos įdomiai išklaudytos paskaitos ir dar eilės papildomų klausimų, talkininkams padedant L. M. K. F. klubo valdybai išmontuoti parodą, publika, kurioje matėsi svečių ir iš tolesnių vietovių, pradėjo palengva skirstytis, dalindamiesi viso matyto ir viso girdėto įspūdziais, tikrai įvertindami Klubo pastangas, suruošiant atolygius kaip šie kultūrinius renginius.

L. L.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Š. m. gegužės 6 Židinių įvyko puikus, aukšto meninio lygio piano rečitalis, kurį atliko kuklus lietuvių pranciškonų bičiulis William Smiddy, vienu laiku išgarsėjęs, kaip nepaprastų gabumų pianistas. Ryšium su šiuo koncertu, buvo paskelbtas vėjus K. Židinio didžiosios salės grindų remontui ir bendrai Židinio išlaikymui. Vajaus metu ir per patį koncertą aukojo šie asmenys ir organizacijos: 120 dol. A. ir D. Šilbajoriai. Po 100 dol.: Aloyzas Balsys, Liet. Moterų K. Fondo N.Y. Klubas, Lietuvos Vyčių Maspetho 110 kuopa. Po 75 dol.: Nijolė Bražėnas, M.D., Juozas Kazickas, Juozas Pažemėnas, Antanas Pumputis. 70 dol. dr. Jonas Bilėnas. Po 50 dol.: Pranas Bagdas, M.D., kun. Valdemaras Cukuras, Vincas Dubauskas, Antanas Grig, Aldona Janačienė, Jonas Klivečka, Petras Petraitis, Mary Piderit, Marytė Šalinskienė. Po 45 dol.: Vytautas Anonis ir Kazimieras Jankūnas. Po 40 dol.: Veronika Avižienė, Juozas Matiukas, Apolonija Radzivanienė, Antanas Vytutis. Po 35 dol.: Jonas Alyta, Juozas Andrušis, Jonas Kiznis, Juozas Ry-

gelis. Po 30 dol.: Tadas Alinskas, Irena Banaitienė, Vaclovas Butkys, Alice Dunajewski, M.D., Regina Kudžmienė, kun. Jonas Pakalniškis, Petras Palys, Julius Veblaitis. Po 25 dol.: P. Baltru-

lionis, J. Belickas, V. Blažaitis, J. Botyrius, J. Dičpinigaitis, M.D., Z. Dičpinigaitis, Eugenija Donohue, A. Garbauskas, E. Graudis, M. Jason, V. Kondrotas, Msgr. R. Leonard, J. Liaukus, A. Lileika, V. Maželis, B. Sutkus, L. Špokas, A. Uknevičius, D. Uzas, V. Vaičiulis, L. Vaitkevičius. Po 20 dol.: V. Alksnis, A. Daukša, S. Dimienė, A. Gudaitis, A. Jankauskas, Z. Jurs, W. Klošis, Helen Kulber, W. Kumet, L. B. I-ma Apylinkė, A. Mačiulaitis, J. Matulaitienė, V. Matusaitis, V. Milukas, K. Nemickas, K. Norvila, V. Padvarietis, G. Rajeckas, B. Rimienė, Ellen Shukis, D. Šulaitis, A. Ustjanauskienė, A. Vakselis. Po 10 dol.: A. Bagdžiūnas, Agota Davis, J. Giedraitis, B. Jankauskas, dr. G. Kumpikaitė, Moterų Vienybė, kun. K. Pugevičius, kun. S. Raila, A. Ralienė, R. Ridikienė, K. Yakutis. Po 5 dol.: O. Barauskienė, A. Elskus, E. Juškienė, S. Klevienė, A. Pakalnikienė, A. Samušis.

Visiems aukojusiems Kultūros

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS

PIKNIKAS

Liepos 2 dieną, 1989

11:45 Iškilmingos mišios.
Gieda Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs.

4:00 Meninė programa:
Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška iš Bostono.
Piano koncertas. Išpildo William Smiddy iš New Yorko.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonloje nuotalkoje praleisti dieną.

ĮTEISINTAS LIETUVIŲ PEN CENTRAS

(atkelta iš 1 psl.)

mus įvesti išraiškos laisvę varžančius įstatymus ir perspėjo, kad tam tikros jėgos mėgina blokuoti demokratizacijos procesą ir stumti jį atgal.

Dėkodamas PEN vadovybei ir delegatams už lietuvių PEN Centro įteisinimą, Lankauskas pareiškė, kad lietuviai nori kurti savo literatūrą, puoselėti savo kultūrą, be jokių įbruktų ideologijų. Lietuviai delegatai susilaukė gausių sveikinimų ir linkėjimų.

Gegužės 10 d. vakare įvykusioje spaudos konferencijoje žurnalistai klausė ar naujasis lietuvių centras vadinsis "sovietiniu", kaip rusų, ar jis bus "nacionalistinis". Lankauskas atsakė: "Aiškų, nacionalinis". Landsbergis painformavo apie rašytojų Lietuvoje neseniai priimtas rezoliucijas, kuriose jie pasmerkė Hitlerio-Stalino paktą, neteisėtą Lietuvos okupaciją ir sovietizaciją. PEN vadovai pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga turės dar keturius centrus, bet lietuvių, latvių ir estų centrai egzistuos atskirai. Tuomi paremtas Pabaltijo tautų suverenumas pasaulinėje rašytojų organizacijoje. (Todėl, gegužės 10 paskelbtas Association Press žinių agentūros pranešimas, kad PEN nutarė priimti "du skyrius Sovietų Sąjungoje" yra klaidinantis.)

Kongreso uždarymo iškilmėse gegužės 11 PEN Tarptautinis sekretorius Andre Blokh'as pasveikino "mūsų draugus lietuvius" ir pareiškė pasididžiavimą jų "drąsa": "Mes jiems visad būsim skolingi ir visad juos palaikysim, jiems žengiant iš praeities į geresnę ateitį". Panašiai kalbėjo pasitraukiantis PEN prezidentas Francis King'as ir naujai išrinktasis Rene Tävernier.

(Elta)



COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Geral žinoma firma su 30-ties metų patirtimi geral ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu muitu

Į TSRS, tame tarpe Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prelinamomis kalnomis.

Dėl informacijos prašome krepstis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017,

Tel. (212) 832 - 7550

BOSTON, MA 02122
BROOKLYN, N.Y. 11222
BROOKLYN, N.Y. 11235
BUFFALO, N.Y. 14212
CHICAGO, ILL. 60622
CHICAGO, ILL. 60622
CLEVELAND, OH, 44134
FORT WAYNE, IN. 46808
HAMTRACK, MI. 48212
HARTFORD, CT. 06106
HERKIMER, N.Y. 11350
INDIANAPOLIS, IN. 46227
IRVINGTON, N.J. 07111
LAKEWOOD, N.J. 08701
LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL. 33139
MINNEAPOLIS, MN. 55418
NEWARK, N.J. 07106
NEW YORK, N.Y. 10009
PHILADELPHIA, PA. 19115
PITTSBURGH, PA. 15203
ROCHESTER, N.Y. 14621
TRENTON, N.J. 08611
WATERVLIET, N.Y. 12189
WORCESTER, MA. 01607
WHEATRIDGE, CO. 80033
YOUNGSTOWN, OH 44503

632 Dorchester Avenue
661 Manhattan Avenue
1667 Sheepshead Bay Road
70 Fillmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
1723 W. Chicago Avenue
6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos Campau Avenue
1839 Park Street
RR No. 1, Box 675 McKennan Rd.
3216 St. Jude Drive
1082 Springfield Ave.
901 E. County Line
7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Ave.
2422 Central Ave. N.E.
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
9550-B Bustleton Ave.
1307 E. Carson Street
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street
1828 3rd Avenue
22 Carlstad Street
4330 Quay Street
309 Federal Plaza West

Tel. (617) -268-1303
Tel. (718) 389-6747
Tel. (718) 769-4023
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 666-3985
Tel. (216) 884-1738
Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232-6600
Tel. (315) 866-3939
Tel. (317) 787-0052
Tel. (201) 374-6446
Tel. (201) 363-2251
Tel. (213) 656-1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788-2545
Tel. (201) 373-8783
Tel. (212) 533-2906
Tel. (215) 698-9190
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544-2151
Tel. (609) 393-9455
Tel. (518) 274-5242
Tel. (508) 798-2868
Tel. (303) 422-4330
Tel. (216) 743-0440

DVIDEŠIMTS METŲ NERINGAI

Per 20 Neringos stovyklos gyvavimo metų nemažas skaičius jaunuolių bei vaikų brido per Vermonto rytinę rasą, vykdydami dienos programą ir linksmai žaisdami su savo vasaros stovykliniais draugais bei draugėmis.

Židinio valdyba nuoširdžiai dėkoja. Taip pat didelė padėka visiem, kurie šia proga susimokėjo K. Židinio nario mokesčių. Jų buvo 60 pavienių asmenų ir dvejų organizacijų. Ir vienu ir kitu turėtų būti daug daugiau. Didelis ačiū ir visiem tiem, kurie pirko koncerto bilietus arba davė aukų, bet jų pavardės nebuvo užrašytos. Nuoširdžiausia padėka tėv. Leonardui Andriekui už dideles pastangas organizuojant ir garsinant šį koncertą; Živilei Jurienei už paaukotas vaives ir visiems kitiems, kurie talka ir gera valia prisidėjo prie koncerto ir aukų vajaus pasisekimo.

Dabar yra labai būtina, kad visi New Yorko lietuviai bei lietuviškos organizacijos atnaujintų savo pastangas remti ir išlaikyti savo kultūros namus. Mūsų pasididžiavimas yra Kultūros Židinio. Neleiskime jam pražūti.

Kultūros Židinio Vadovybė

Sutikę vieną kitą buvusį neringietį, daug kas išreiškia ilgesį tų asmenų bendrumui svarbių ir smagių dienų. Šia 20 metų Neringos gimtadienio proga visi buvę Neringos vadovai kviečiami sugrįžti į stovyklos kalnelį, atnaujinti ryšius ir sustiprinti krikščioniškąsias bei tautines vertybes, ypač kai pačioje Lietuvoje tiek daug netikėtų pasikeitimų įvyko.

Visiems seniai pasiūsti pakvietimai ir pranešimai, tačiau nemažai adresų pasikeitę, ir daug laiškelių grįžo. Taigi, prašome visų, kas pažįstate buvusius vadovus, padėti paskleisti žinią, jog liepos 1-4 Neringoj susirinks kelias dienas, pasidžiaugti savo įnašu stovyklautojams ir patiems įkvėpti ne tik nuostabaus Vermonto tyro oro, bet ir gilios bendravimo, krikščioniškosios bei tautinės dvasios.

Laukiame visų liepos 1-4. Tik prašau praneškite: Neringa, 134C RFD4, West Brattleboro VT. 05301, arba 1-802-254-9819. S.I.

Skaičių ir platinink Darbininką.



1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

LIEPA	
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zuriče.	
Kellonė Nr. 713 liepos 13-27	\$2,269 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.	
Kellonė Nr. 717 liepos 17-31	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos
RUGPJŪTIS	
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Zuriče	
Kellonė nr. 803 rugpjūčio 3-17	\$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos
LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje	
Kellonė Nr. 810 rugpjūčio 10-24	\$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.	
Kellonė nr. 814 rugpjūčio 14-28	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos
RUGSĖJIS	
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje	
Kellonė Nr. 914 rugsėjo 14-27	\$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos
LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.	
Kellonė Nr. 944 rugsėjo 14-23	\$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos
SPALIS	
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.	
Kellonė Nr. 105 spalio 5-19	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LAPKRITIS	
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje	
Kellonė Nr. 102 lapkričio 2-15	\$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos
GRUODIS	
LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje	
Kellonė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11	\$1,599 iš Bostono ir Niujorko \$1,782 iš Čikagos
BALTIC TOURS & ORBIS PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ	
16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje	
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokovoje, 1 Zuriče.	
Kellonė Nr. 616 birželio 16-liepos 1	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kellonė Nr. 714 liepos 14-29	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kellonė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais viešbučiais grupelėmis	
Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamas mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.	
Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems gimnainiams Lietuvoje.	
Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:	
BALTIC TOURS Suite 4	
77 OAK STREET	
NEWTON, MA 02184	
Tel. 617-965-8080	

POETO BERNARDO BRAZDŽIONIO TRIUMFO KELIONĖ PER LIETUVĄ

Poetas Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles, Calif., buvo nuvykęs į Lietuvą, kur buvo nepaprastai iškilmingai sutiktas. Tūkstantinės minios dalyvavo literatūros vakaruose. Tai buvo poeto triumfo kelionė, prisidėjusi prie tautinio atgimimo. Draugė važiavo žmona Aldona, dukrelė Dalia ir antkėlė. Kelionės programa buvo tokia:

Gegužės 24 susitikimas su rašytojais rašytojų namuose Vilniuje.

Gegužės 26 lanko Maironio muziejų Kaune ir vakare dalyvauja poezijos pavasaryje, kuris vyko lakštingalų slėnyje Kaune.

Gegužės 27 iš Vilniaus vyksta į Biržus. Pakelyje sustoja Pasvalyje, Stebeikėliuose, kur poetas gimė. Ten pastatė ir pašventino koplytstulpį, pasodino 8 ąžuolaičius. Poeto pagerbti susirinko 20,000 minia. Aplanko Žadeikius, kur poetas baigė pradžios mokyklą. Vakaras Biržų pilies kalne.

Gegužės 28, sekmadienį, poezijos pavasario užbaigimas Šv. Jono bažnyčioje Vilniuje. Ten pasirodė ir Los Angeles kvartetas ir sudainavo vieną dainą, kurios tekstą parašė Bern. Brazdžionis. Dalyvavo ir aktoriai.

Gegužės 30 literatūros vakaras Sporto halėje Kaune. Rengė tremtinių ir kalinių klubas.

Gegužės 31 literatūros vaka-

ras Kalnų parke Vilniuje.

Birželio 1 išvyksta į Šiaulius, Kryžių kalne pastato padėkos kryžių. Keliauja iki Mažeikių, kur pamato Vilmantės Jasiukaitės pastatytą veikalą "Zemaitė". Pakelyje sutinka labai daug žmonių, ir jiems kalba ir skaito.

Birželio 3 du susitikimai su rašytojais Vilniuje.

Birželio 4 religinės poezijos vakaras Vilniaus katedroje. Mišias aukoja kardinolas.

Birželio 5 susitikimas su įvairiais žmonėmis.

Birželio 6 didysis literatūros vakaras Operos ir baletu rūmuose. Vakaras transliuojamas per televiziją. Dalyvauja aktoriai: Noreika, Kernagis, Kochanskytė.

Birželio 7 iš ryto iškeliavo atgal į Los Angeles.

Nė vienas rašytojas taip nesujudino Lietuvos, kaip poetas Bernardas Brazdžionis. Jo raštai buvo draudžiami, bet žmonės slapta skaitė, nusirašinėjo, gyveno jo poezija. Todėl ir susirinko tūkstančiai pagerbti tautos dainiaus. Kaip rašytojas Kazys Saja per radiją pasakė: Poetas Bernardas Brazdžionis nusiaubė Lietuvą.

Sveikiname poetą Bernardą Brazdžionį su tokiu dideliu pasisekimu.

O KUR KITI MŪSŲ VAIKAI?

Kadaise susirinkdavo šimtinė mergaičių ir kitas šimtas berniukų pasinerti dviem savaitėm lietuviškoj dvasioj Neringoj. Nepastebėjimui šis skaičius mažėjo. Galop, prieš trejus metus šios abi stovyklos buvo sujungtos, kad tarp abiejų grupių vėl susidarytų šimtinė.

Šiais metais jau pasiekta šimtinė! Berniukams dar liko kelios vietos; o mergaičių registracija vėl susilaukė laukiančiųjų sąrašo.

Bet kur visi vaikai, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių nekalba lietuviškai?

Šios lietuvių kilmės stovyklos skaičius vis krenta. Visiems aišku, kad nemažas skaičius "dipukų" jaunimo, sukūrė savo šeimas, nebeįstengia perduoti gimtosios kalbos. Aišku, gaila. Tačiau šie vaikai gali pasisemti daug lietuviškos dvasios Neringos stovykloje ir save praturtinti savo kilmės pažinimu ir supratimu.

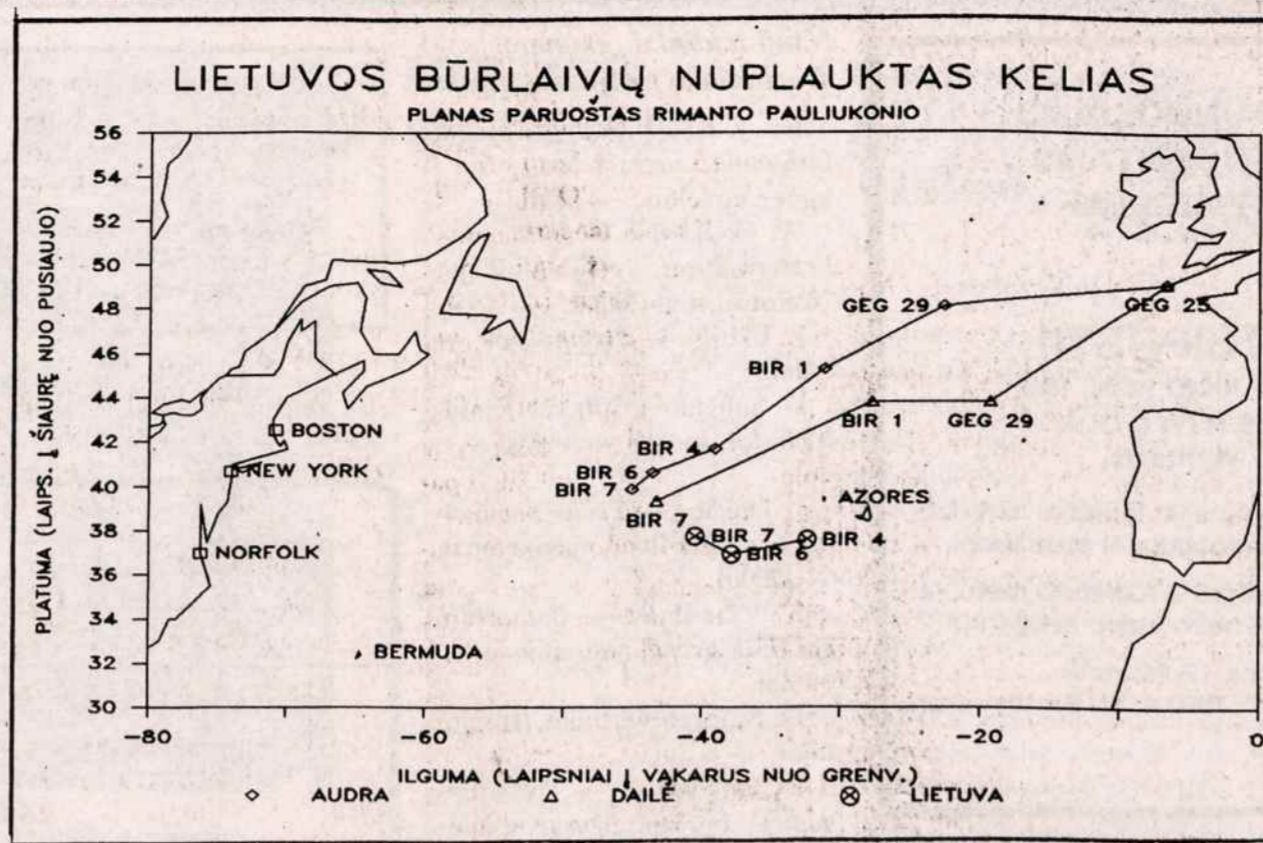
Šių metų lietuvių kilmės (an-

glų kalba) stovykla dar mažai registracijų sulaukė. Vos 40 vaikų! Kur visi kiti vaikai, kurie nekalba lietuviškai? Jų tiek daug! Tėveliai, seneliai ir kiti gimines atkreipkite dėmesį. Kartais užtenka paprasto paraginimo ar priminimo žodžio! Priminkite ir paraginkite jaunus tėvelius naudotis šia auklėjimo priemone liepos 30 - rugpj. 12 d. Neringoje. Visa stovyklos tematika lietuviška. O šių metų įvykiai Lietuvoje tokie nuostabūs ir svarbūs mum visiems, kalbantiems ir nekalbantiems lietuviškai!

Vaikai didžiuojasi savo kilme, bet jie ją turi pirma pažinti. Kur šeima neįstengia stovyklos gali padėti. Norint daugiau informacijos reikia kreiptis: NERINGA, ICC/RT 21, Putnam, CT 06260. Tel. 1-203 - 928 - 5828. (SI)

ESTAI SUSITIKO SU GORBAČIOVU

Maskva. — Birželio 1 d. prez. Gorbačiovas privačiai buvo susitikęs su kai kuriais estų deputantais Kremliuje, kuriems pasakė, jog jų nepriklausomos administracijos konceptas ekonomijoje



ruoškimės sutikti buriuotojus

Per radijo ryšininkus gaunamos žinios nustatė, kad visos trys lietuvių jachtos yra susigrupavusios netoli viena kitos ir tikisi pasiekti New Yorką birželio 23, Jono dienos išvakarėse. Laivų susitikimo komitetas deda visas pastangas, kad mūsų buriuotojai būtų iškilmingai priimti New Yorko uoste. Iškilmės yra ruošiamos šeštadienį, birželio 24 South Street Seaport krantinėje Manhattane. Ši priėmimo programa yra pritaikyta patogiam publikos priėmimui, kad lengvai sutalpina tūkstančius lankytojų. Tuo tarpu sunku nustatyti tikslią laiką kada mūsų laivai įplauks, bet patariama atvykti anksti. So. Street Seaporte yra daug vietos mašinoms pastatyti, daug krautuvių ir valgyklų, o be to, čia pat yra Manhattano dangoraižiai, į kuriuos taip pat įdomu pasidairyti.

Burlaivių susitikimo komitetas skelbia birželio 24 Lietuvos nepriklausomybės žygio dieną.

sutinka su jo formos planais, rašo *New York Times* birželio 2 laidoje.

Šis netikėtas susitikimas su estais ir jo palankūs pareiškimai, kaip pasakojo deputatas Igor Grazin, kuris yra konstitucinės teisės žinovas, maloniai nuteikė pabaltiečius.

"Jis supranta, kad Estija savo ekonominiu galvėjimu yra perestroikos avangardas, ir jis palaiko šią idėją", kalbėjo Grazin po susitikimo su Gorbačiovu. Jis nekalbėjęs detališkai apie kokius nors pasiūlymus, tačiau "sutikęs su mūsų idėjomis".

Lietuvos laisvinimo darbe nėra nei švenčių, nei atostogų, yra tik vienas švantis darbas — aukotis Lietuvai, kol pasieksime visiškos nepriklausomybės.

Kviečiami visi newyorkečiai bei aplinkinių miestų lietuviai suvažiuoti autobusais, mašinomis, traukiniais ar laivais ir pasitikti Atlanto nugalėtojus New Yorko dangoraižių prieglobstyje. "Lithuanian Liberty Sail Committee" vardu yra nusiyti kvietimai N.Y. burmistrai E. Koch, kardinolui J. O'Connor, vietiniams kongresmanams bei senatoriams dalyvauti sutiktuvėse. Kviečiami amerikiečių jachtų klubai ir visi lietuviai, kurie turi laivus, prisijungti prie pasitikimo flotilos. Prašoma, kas turi, atsivežti patraukime spaudos ir televizijos dėmesį. Yra užangažuotas ugnia-gesių laivas, kuris pasitiks ir padės mūsų jachtas su įspūdingais vandens fontanais. Krantinėje bus įrengta paaukštinta platforma, ant kurios bus priimti ir per garsiakalbius pasveikinti mūsų drąsieji buriuotojai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas dr. V. Biliauskas taip pat tars pasveikini-

mo žodį, priimdamas laivų įgulas į Amerikos lietuvių namus bei širdis.

Niekas neturėtų praleisti šio istorinio įvykio, todėl jau dabar planuokime kuo gausiau iš visų pusių suvažiuoti su vaikais ir šeimomis į šią didelę lietuvių šventę. Jeigu Lietuvoj mūsų vyks sutiktuvių vaisės Židinio nios, tai New Yorke tiek pat lietuvių turėtų juos pasitikti. "Audros" kapitonas Ignas Miniotas išplaukiant pasakė: "Mes suprantom, kad mums tenka nepaprastai didelė atsakomybė už šio žygio rezultatus, kurių laukia visa Lietuva. Lietuvai jau nusibodo gražios kalbos ir pažadai, todėl šis žygis parodys, kad lietuviai moka ne tik kalbėti, bet ir dirbti. Mes plaukiame, kad visiems pasakytume, jog Lietuva yra gyva".

Tą patį ir mes galėsime drąsiai pasakyti, birželio 24 tūkstantine minia pasitinkdami Atlanto nugalėtojus.

Alg. Š.

Visi kviečiami į MALDOS DIENĄ UŽ LIETUVĄ ŠEŠTADIENĮ - 1989 BIRŽELIO 17 D.

ERDVOJE

MARIJOS ŠVENTOVĖJE

FERRY ROAD - DOYLESTOWN, PENNSYLVANIA 18901

- * Programa prasideda 1:00 v. p. p.
- * Šv. Mišios ir iškilminga procesija su Švč. Sakramento Palaiminimu
- * Tautodailės ir leidinių paroda
- * Lietuviškus valgius galima nusipirkti Šventovės valgykloje

SUORGANIZUOKIME AUTOBUSĄ AR ATVYKIME PILNU AUTOMOBILIU

— Rengla Tėvai Paulinai —
THE NATIONAL SHRINE OF
OUR LADY OF CZESTOCHOWA
Ferry Road, Doylestown, Pennsylvania

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

	Chicago	New York	
1. Balandžio 27 - Gegužės 15	Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1	2,150.00	2,100.00
2. Gegužės 15 - Gegužės 31	Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2	2,395.00	2,245.00
3. Birželio 12 - Liepos 01	Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2	2,795.00	2,645.00
4. Birželio 14 - Liepos 01	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 0	2,595.00	2,445.00
(Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)			
5. Birželio 26 - Liepos 12	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2	2,595.00	2,445.00
6. Liepos 11 - Liepos 30	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
7. Liepos 24 - Rugpjūčio 09	Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
8. Liepos 29 - Rugpjūčio 16	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
9. Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
10. Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06	Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
11. Rugsėjo 12 - Spalio 01	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
12. Spalio 03 - Spalio 16	Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1	1,895.00	1,850.00

KAINOS BUS PASKELBTOS VĒLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.



— Čiurlionio galerijoje Chicagoje birželio 16 - 25 vyks jaunųjų lietuvių dailininkų meno paroda. Į šią parodą kviečiami neseniai baigę meno studijas ar dar bestudijuoją menininkai. Užsiregistravusių tarpe yra dail. Jūris Čiurlionis (Cleveland, OH), Susana Juknaitė (Chicago, IL), Daiva Karužaitė (Chicago, IL), Jonė Karuža (Chicago, IL), Andrius Stankus (Oak Lawn, IL), Rasa Sutkutė (Homewood, IL), Vitas Venckus (Santa Monica, CA). Kviečiami parodoje dalyvauti ir kiti jaunesni kūrėjai, turj bent keletą parodinio masto darbų (tapybos, skulptūros, grafikos, audinių ir pan.). Dėl smulkesnės informacijos kreiptis į parodos organizatorių Algimantą Kezį: 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402; tel.: 312 749 - 2843.

— Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė įvyks 1989 rugpjūčio 13 - 20 Dainavoje. Registruotis ir kambarius užsisakyti prašome pas valdybos išdininą Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203. Tel. 216 644-7411. Registracijos mokeskis 15 dol. šeimai. Norintieji gauti geriausių kambarius, nevēluokite užsirašyti.

— Poezijos literatūros vakarą anglų kalba rengia Washingtono Visions-International organizacija birželio 20, antradienį, 7:30 v.v. Reston (VA) vietinėje bibliotekoje, 11925 Bowman Towne Drive, Reston, VA. Bus skaitoma poetų Aiščio, Radausko, Nykos Niliūno poezija. Poetų vertimus skaitys Sigitas Naujokaitienė. Lietuviškai ir angliškai kalbantys kviečiami dalyvauti. Kas nori daugiau informacijos, skambinkite 703 689 - 2700.

— Kompozitorius Vladas Jakubėnas jo 85 metų gimtadienio proga buvo prisimintas Chicagoje gegužės 12 Jaunimo Centro kavinėje. Kompozitoriui mirus, 1981 metais buvo įkurta jo vardo draugija, kuriai pirmininkauja Edvardas Šulaitis. Apie vėlonį kompozitorių kalbėjo Loretta Tamulytė-Venclauskienė, kuri rašo monografiją apie šį muziką. Kelias sukaktuvininko sukompnuotas dainas atliko solistė Aldona Buntinaitė, akomponavo muzikas Arūnas Kaminskas. Po pertraukos apie kompozitorių dokumentinį filmą demonstravo Algimantas Kezys.

— JAV LB Krašto valdybos Švietimo taryba šiais metais mokiniams buvo paskelbusi Lietuvos vaizdų albumo konkursą su premijomis tema — Keliaujame per Lietuvą. Vertinimo komisija paskyrė: I vietą — Irenai Kvantaitėi ir Zigmui Woodward; II vietą — Vilijai Bogutaitėi ir Rimui Putriui; III vietą — Gajai Bubleitei, Dainai Čarauskaitei ir Gintui Mikučauskui; IV vietą — Audrai Gaiziūnaitei; V vietą — Audrai Leperskaitei, Helelnai Macevičiūtei ir Aidai Užgirytei. Laimėtojų dauguma gyvena Chicagos apylinkėse; trys laimėtojos gyvena Clevelande. Sveikiname visus laimėtojus ir džiaugiamės jų gražiais Lietuvos vaizdų albumais.



Dar galima gauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalių Darbininko administracijoje. Medalis yra pusantrų colio dydžio, antikinės bronzos, kaina 10 dol., gryno sidabro — kaina 40 dol. persiuntimui pridėti 1 dol.



O, NERINGA!



**JAUNUOLIAMS
STUDENTAMS
DIRBANTIEMS**

ATSIPŪSTI!

**RUGPJŪČIO 12-20, 1989
NERINGOJE
Vermonte,**

Jaunystę išaugusius jaunuolius kviečiame sugrįžti NERINGON atsinaujinti krikščioniškai ir tautiškai!

Atėjo laikas, ypač dabar TAUTOS ATGIMIMO metu, iš naujo pažvelgti savo gėmėn nebe vaiko žvilgsniu!

Stovyklos savaitė jaunuoliams 17-25 metų.
Kreiptis: NERINGA, Box 134C, RFD 4, W. Brattleboro, VT 05301. 1 - 802 254-9819.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

**Nauji leidiniai, gaunami
Darbininko administracijoje**

Dr. J. K. Valiūno — *Serving Lithuania*, anglų kalba, įrišta į kietus viršelius, — 18 dol.

W. Wolkovich — *Lithuanian Fraternalism*, vyčių veikla per 75 metus, anglų kalba, — 10 dol.

J. Urbšio — *Atsiminimai*, — 7 dol.

G. Songino — *Vilniaus krašto legendos*, kietais viršeliais, — 8 dol.

J. Jankaus — *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*, pasakojimai, — 12 dol.

K. Pabedinsko — *Nuo Plungės iki Maroko*, atsiminimai, — 10 dol.

B. Sruogos vertimas *Apsiautalas*, — 8 dol.

P. Petkevičius — *Paskutinis sudiev*, tėvynės ilgesio eilėraščiai — 5 dol.

A. Paškaus — *Krikščionis ir šiandiena* — 5 dol.

A. Paškaus — *Evoliucija ir krikščionybė* — 6 dol.

Okupuotoje Lietuvoje vyksta dideli įvykiai. Sekime juos blaiviai stebėdami, paremdami jų žygius, kurie priartina Lietuvos nepriklausomybę. Niekada nepamirškime, kad mūsų galutinis tikslas — Nepriklausoma Lietuva!

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

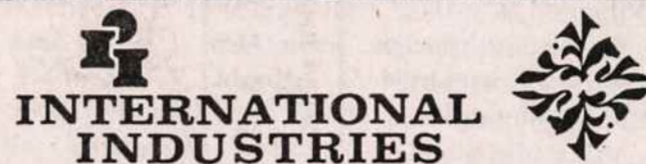
Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

K. Girniaus — *Partizanų kovos Lietuvoje*, kaina — 10 dol.

J. Daumanto — *Fighters for Freedom*, kaina — 10 dol. Persiuntimui pridėti 1.50 dol.

Prel. P. Juro — *Didysis ramybės šaltinis*, maldaknygė su daugybe maldų, litanių, graži dovana atvykstantiems iš Lietuvos, gera dovana nuvežti į Lietuvą. Kaina — 5 dol. su persiuntimu.

Knygtos gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.



International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

**GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE**

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsisiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

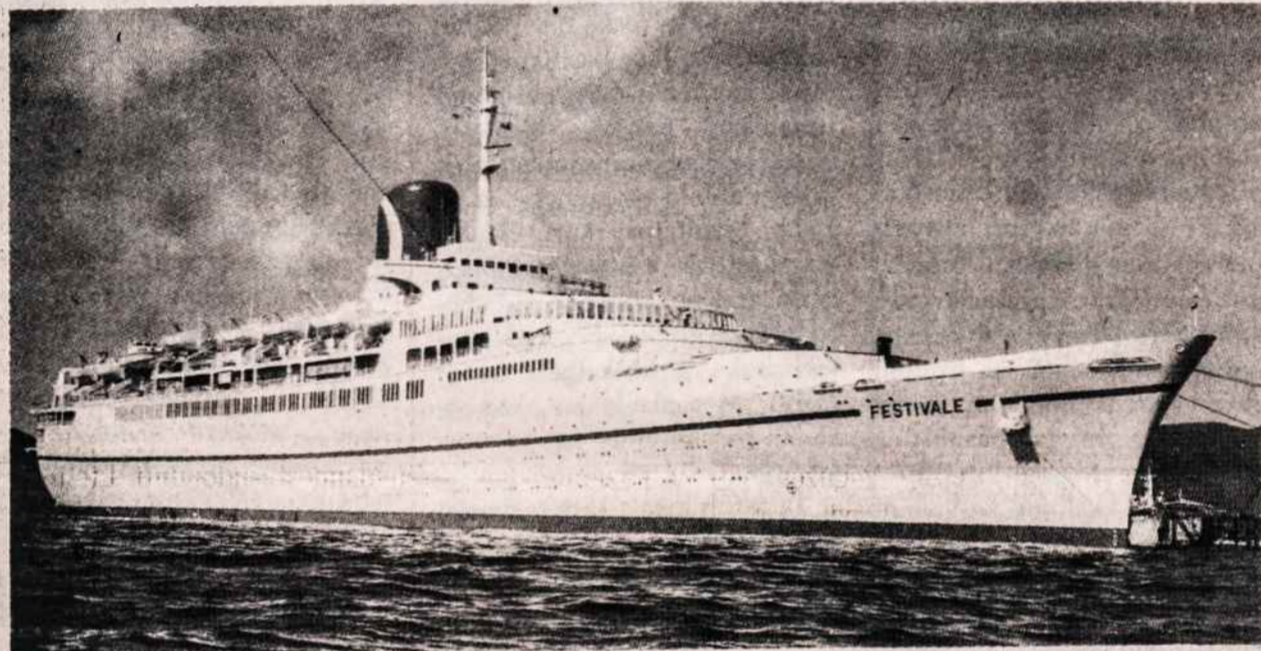
**NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE**



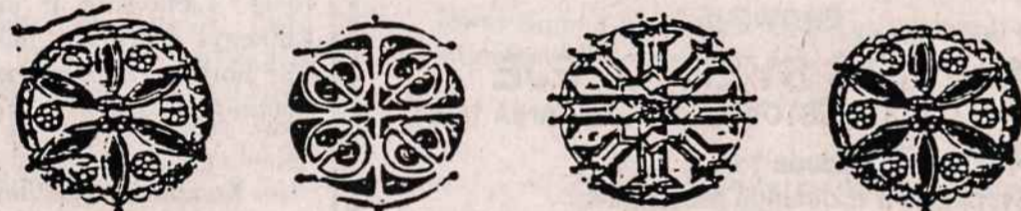
ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinį, jubilieju, sukaityvų, vestuvų ar betkokia kita proga. Sveikinimui pristatomi namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090



Laivas "Festivale", kurį administruoja Carnival Cruise Lines. Šiuo laivu Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja septynių dienų kelionę į Karibų jūrą. Bus lankomos šios salos: St. Thomas, St. Maarten, Barbados ir Martinique. Dėl informacijos kreiptis į Eleną Matulionytę, 61 - 36 56th Ave., Maspeth, N.Y. 11378. Tel. 718 326 - 3398.



**EXPRESSWAY TOURS PATOGI KELIONĖ 12 NAKTŲ/13 DIENŲ
10 NAKTŲ LIETUVOJE — 1 NAKTIS MASKVOJE**

419	04 gegužio	—	16 gegužio	\$2115.00
420	29 birželio	—	11 liepos	\$2215.00
421	13 liepos	—	25 liepos	\$2215.00
422	24 rugpjūčio	—	05 rugsėjo	\$2215.00
423	05 spalio	—	17 spalio	\$1965.00

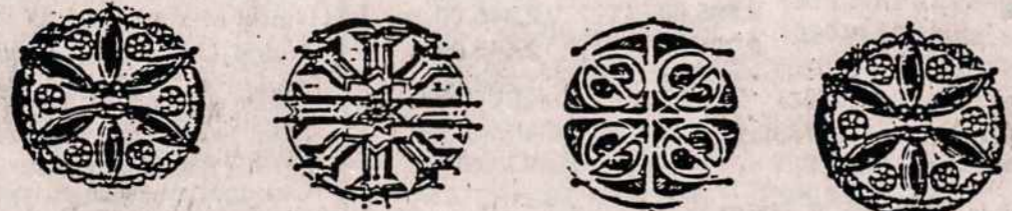
JETWAY TOURS — APŽIŪRĖJIMO KELIONĖ 15 NAKTŲ/16 DIENŲ

**2 NAKTYS MASKVOJE — 10 NAKTŲ LIETUVOJE — 2 NAKTYS
LENINGRADE**

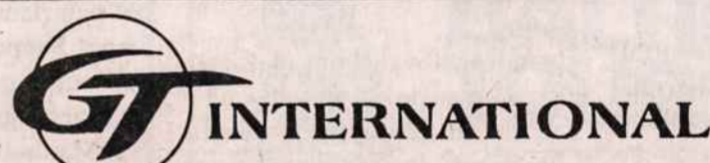
409	11 gegužio	—	26 gegužio	\$2480.00
410	08 birželio	—	23 birželio	\$2580.00
411	22 birželio	—	07 liepos	\$2580.00
412	10 rugpjūčio	—	25 rugpjūčio	\$2580.00

Šventės Europoje. Paklausk apie kitus galimus sustojimus Pasiruošk keliauti vienas. Klausk apie mūsų tinkamą tarnybą. Jei kalbi tik lietuviškai, skambink antradieniais tarp 5 - 7 v.v. ir kalbėk su Daiva Izbickas. Jei nori visą Pabaltijį aplankyti, prisijunk prie Jokūbo Stuko trupės ir keliauk: į Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Rygą, Talliną, Helsinkį, gegužės 13 - 29, 1989, \$2420.00.

Skambink 1-800 451 - 9511 ir gauk "ankstybo paukščio" nuolaidą. Jei nori pakviesti draugus ar gimines aplankyti JAV, kreipkitės į mus!



UNION TOURS, INC. 79 Madison Avenue, New York, N.Y. 10016 / (212) 683-9500



G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901	Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d. Iš Čikagos: \$2,267.00	Iš New Yorko: 2,157.00
8902	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8903	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d. Iš Čikagos: \$2,296.00	Iš New Yorko: \$2,186.00
8904	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8905	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d. Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8906	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8907	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d. Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8908	Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d. Iš Čikagos: \$2,648.00	Iš New Yorko: \$2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAM ARBA ILGESNIAM LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS



Čia galite gauti:

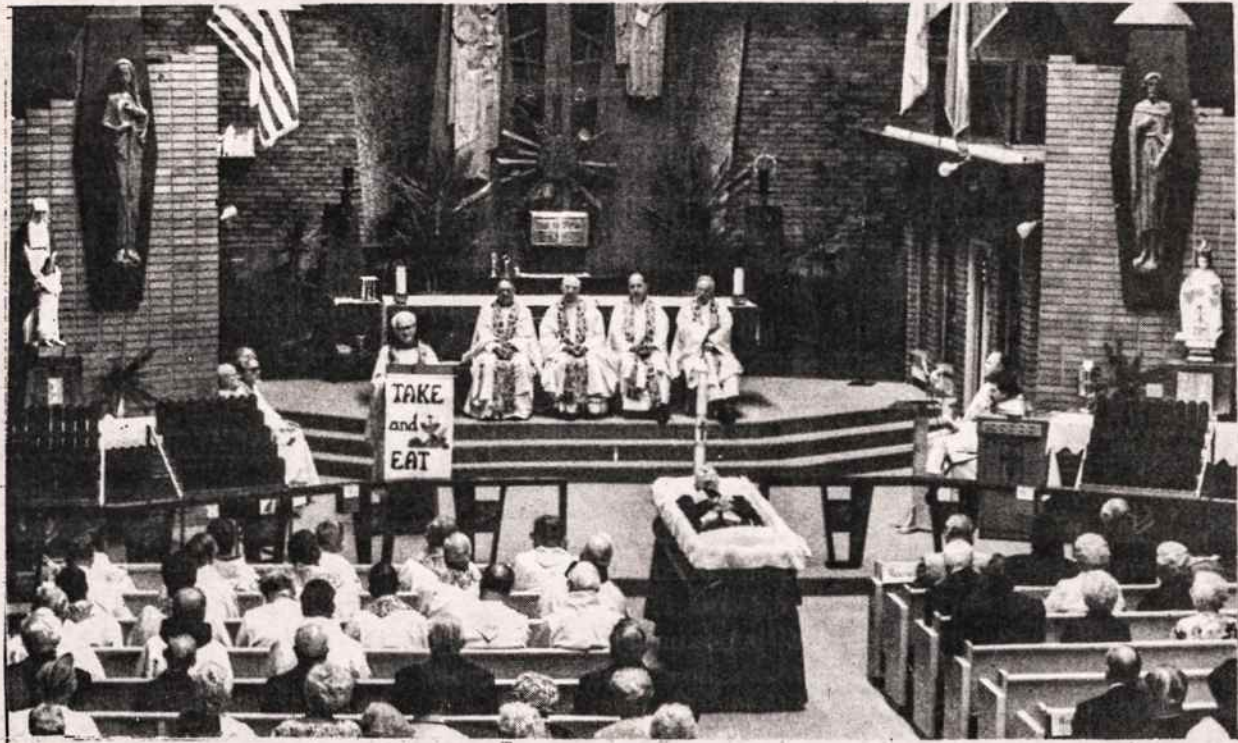
- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, perversi Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.



Prel. J. Balkūno laidojimo pamaldos V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth, N.Y. Pamokslą sako pranciškonų provincijolas tėv. Placidus Barius, OFM. Prie altoriaus sėdi iš k. vysk. Paulius Baltakis, OFM, vysk. Francis Mugavero, vysk. Rene Valero ir Msgr. J. Mahoney. Nuotr. V. Maželio

VISUOMENĖS ATSIŠVEIKINIMAS SU PREL. JONU BALKŪNU

Birželio 3, šeštadienį 7:30 v. v. Kodžio laidojimo koplyčioje Maspeth visuomenė atsisveikino su prelatu Jonu Balkūnu. Atsisveikinimas buvo pradėtas malda, kurią sukalbėjo V. Atsimainymo parapijos klebonas prel. Pranas Bulovas. Po to buvo kalbamas rožančius, kurį pravedė tos pačios parapijos vikaras kun. Stasys Raila. Jis vadovavo ir visam atsisveikinimui. Pirmasis kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, kurs plačiai palietė prel. J. Balkūno biografiją, jo nuopelnus visuomeninėje veikloje. Toliau kalbėjo dr. Aldona Janačienė, Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos pirmininkė. Prelatas buvo tos Sąjungos dvasios vadas. Apie jo veiklą ir nuopelnus Sąjungai ir kalbėjo dr. A. Janačienė.

Giedraitis, o Tautos Fondo vardu — Jurgis Valaitis. Abu kalbėtojai išskėlė prelatu nuopelnus, ypač telkiant lėšas Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Jis ilgus metus pirmininkavo Tautos Fondui, o pastaruoju metu buvo to Fondo garbės pirmininkas. Aleksandras Vakselis atsisveikino ramovėnų ir karių veteranų vardu. Tėv. Leonardas Andriekus tarė žodį pranciškonų vardu, primindamas visiems, kad prelatas buvo priimtas į pranciškonus kaip garbės narys ir turėjo teisę dėvėti pranciškonų vienuolių abitą. Su tokiu abitu prelatas ir

buvo pašarvotas. Kun. Stasys Raila atsisveikino Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vardu. Paskutinis kalbėtojas buvo aktorius Juozas Boley-Bulevičius, prelatu ilgametis jaunystės draugas. Jis papasakojo keletą prisiminimų iš praeities. Atsisveikinimas užtruko arti dviejų valandų. Daug gražių ir prasmingų žodžių buvo pasakyta apie prelatą, jo plačią bei šakotą visuomeninę veiklą. Atsisveikinimo užbaigai prel. Pr. Bulovas pakvietė sugiedoti Marija, Marija ir Tautos himną. Kęstutis K. Miklas

KAM TEKŲ LIETUVIŲ FONDO PELNAS? Šiomet įvairiems reikalams paskirta 253,000 dolerių

Lietuvių Fondo vadovybė kartu su Pelnų skirstymo komisija, vadovaujant Tarybos nariui Antanui Juodvalkiui, birželio 3 d., Seklyčioje sukviėtė spaudos darbuotojų posėdį pasidalyti mintimis apie šių metų derlių ir jo paskirstymą. Po trumpo A. Juodvalkio įvadinio žodžio LF Tarybos pirm. Stasys Baras pasidžiaugė šių metų skirstymui skirta LF pelnu 253,000 dol. suma. Bus siekiama greičiau pasiekti penkių milijonų sumą, ir ta proga bus išleista II vardinio knyga, kurioje bus įamžinti LF rėmėjai aukotojai. O po to bus siekiama sukaupti 10 milijonų dol. Ypač dėkojo spaudos ir radijo atstovams už jų labai aktyvią pagalbą ir visiems nariams, rėmusiems LF.

Valdybos pirm. Marija Remienė pabrėžė, kad L. Fondas labai taupiai tvarko savo administracinius reikalus, kad tik didesnė suma liktų paskirstymui. Dar priminė, kad dalis veiklių visuomenės darbuotojų nėra LF nariai, kvietė juos įsijungti. Reikšmingą pagalbą teikia LF įgaliotiniai, kurių tinklas vis plečiamas. ta proga pasidžiaugė jaunais žurnalistais ir juos apdovanojo, būtent: Mikučauskaitę, A. Šlenytę ir V. Pabedinską, o Švietimo T-bos pirm. R.

Kučienei ir Kultūros Tarybos pirm. D. Kučienei padovanojo po 1 tomo vardinio knyga. Veiklus mūsų gen. konsulas Vac. Kleiza pasidžiaugė trimis jaunais žurnalistais ir dėkojo visiems LF nariams, linkėdamas LF pasiekti 10 mil. sumą. LF steigėjas ir ilgametis jo vadovas dr. A. Razma, savo energiją nukreipė į L. Bendruomenę, išrinktas Krašto valdybos pirm., pagrįs LF vadovybę už jų pasiūlytą ir įdėtą darbą L. Fondui plėsti. Jis priminė, kad mūsų broliai kovojančioje Lietuvoje laukia iš mūsų paramos jų užsimojamiems svarbiems darbams atlikti. Po to Pelnų skirstymo komisijos pirm. Povilas Kilius plačiau nušvietė pelno skirstymo duomenis. Šioj komisijoj LF atstovavo dar dr. G. Balukas, Daina Kojelytė ir antrininkas Myk. Drungas. LB-nės atstovai buvo dr. P. Kisielius (sekret.), Arvydas Tamulis, dr. Rob. Vitas ir antrininkė A. Liulevičienė. Skirstymo darbas vyko sklandžiai. Buvo gauta 122 prašymai, o patenkinti buvo tik 25%. Septyni prašymai atidėti kitam svarstymui dėl nepilnai pateiktų duomenų. Atkreipė dėmesį į stipendijų skyrimą. Buvo gauta net 82 prašymai, jų suma siekė ketvirtį milijono, bet tebuvo galima paskirti 38-iesiems studentams, o paskirti: suma siekė 58,250 dol. Daugiau dėmesio rodyta tiems studentams, kurie lanko ar lankys Lituanistikos katedrą arba Vasario 16 gimnaziją.

Dėkojo Tarybos ir Valdybos pirmininkams, o ypač Alei Steponavičienei, kuri uoliai ir pavyzdinčiai tvarkė visą dokumentaciją, negailėdama savo poilsio valandų. Jis pateikė ir skirstymo duomenis, kurie taip atrodo: JAV LB Švietimo Tarybai, PLB Švietimo Komisijai: čia įeina lituanistinės mokyklos, lituanistikos seminaras, studentų stipendijos ir kt. — 111,610 dol. Kultūros Tarybai, L. Fondo valdybai, kuri skyrė Liet. operai, Dainavai, lėlių teatrui, Liet. meno muziejui Lemonte ir t.t. — 48,500. Mokslo reikalams: Lietuvos istorijos II-am tomui, Mokslo simpoziumui, Varpo perspaudinimui ir kt., — 75,900 dol. Visuomeniniams reikalams per JAV LB Kultūros Tarybą ir per LF Valdybą, ypač spaudai, radijo laidoms ir juostoms bei kt. skirta — 57,620. Tai viską sudėjus gauname — 245,130 dol.

MIRTIES SUKAKTIS

Gegužės 25 sukako 10 metų, kai Jamaica Plain mirė Jadvyga Tumavičienė, veikli ankstesnės lietuvių ateivių kartos atstovė, uoli įvairių lietuviškų reikalų organizatorė ir rėmėja. Tą liūdną sukaktį Laisvės Varpo gegužės 28 d. laidoje prisiminė jos dukterys Irena Mickūnienė iš Jamaica Plain ir Gertruda su savo vyru Frank Swiek, o taip pat anūkė Phyllis, Irenos Mickūniėnės dukterė, su savo vyru James Harrington iš Worcesterio. Prie jų jungėsi visi tie, kuriems teko su Jadvyga Tumavičiene rūpintis įvairiais lietuviškais reikalais.

Kalbėdamas apie Jadvygą Tumavičienę, Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis pažymėjo, kad ji priklausė tiems ankstesnės kartos lietuvių ateiviams, kurie Amerikoje kūrė Lietuvą. Savo gyvenimu ir darbais ji tapo pavyzdžiu, kaip galima ir reikia suvaldyti savo šeimos reikalus su visuomenine veikla. Ji stipriai reikišė įvairiuose lietuviško darbo baruose, bet taip pat neužmiršo savo šeimos, besitūpinama jos tinkamu išauklėjimu ir išmokslinimu.

Jadvyga Tumavičienė skyrė daug laiko energijos ir pinigų įvairiems lietuviškiems reikalams, bet ypač gilūs jos pėdsakai liko Sandaroje ir Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Ji aiškiai išsiskyrė iš kitų dar tuo, kad vis ieškojo naujų veiklos būdų ir juos visu stiprumu rėmė. Taip ji tapo didelė entuziastė Laisvės Varpo, kuris 1954 kovo 7 pradžioje visuomeninio ir kultūrinio būdžio lietuvių radijo programą.



Nauja valdyba
Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus naujai išrinkta valdyba taip pasiskirstė pareigomis: Romualdas Veitas — pirmininkas Ignas Vilėniškis — vicepirmininkas, Birutė Šleženė — sekretorė, Adolfas Ščiuka — izdininkas, Dalia Ščiukaitė — narys politiniams reikalams, Birutė Banaitienė ir Gintaras Čapas — nariai. Skyrius yra vienintelė lietuvių organizacija, kuri kasmet stipriai paremia finansškai įvairius lietuvių tautinius projektus ir jų vykdymą.

Iškilioji lietuvaite
Gegužės 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos vykdytose iškilios lietuvaite rinkimuose dalyvavo keturios kandidatės. Iš jų pirmąją vietą laimėjo Shela Gailiūtė (Gailius), iš Burlington, antrąją vietą — Sheron Gailiūtė (Gailius) iš Burlington, trečiąją vietą — Kristina Ulevičiūtė (Ulevičius), iš Quincy ir July Czervinsky iš Dorchesterio. Dovanos laimėtojomis buvo tokios: pirmoji — 300 dol., antroji — 150 dol., trečioji — po 75 dol. Dovanas skyrė So. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja. Rinkimus pravedė Raimundas Bačiulis. Rinkimų vakaro programą sudarė vaišės ir šokiai, grojant geram orkestrui.

Mirusiųjų pagerbimas
Pagerbiant žuvusius už Amerikos ir Lietuvos laisvę, Brocktono Lietuvių Tarybos rūpesčiu gegužės 28 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Brocktone aukotos mišios jų intencija. Tuoj po mišių atiduota pagarba žuvusiems prie Tūkio paminklo, kur padėta gėlių, sugiedoti himnai, pasimelsta, vadovaujant kun. Petriui Šakaliui, o 1 val. po pietų Sandaros salėje Sandaros 24-sios kuopos valdyba

Baigiant tenka pasidžiaugti, kad LF narių skaičius 1989 m. birželio 1 d. pasiekė 6100, o pagrindinė LF suma — 4,272,622 dol. Į tą sumą įeina ir palikimais gautos sumos, būtent 1,139,174 dol. Taip Lietuvių Fondas auga, lietuvių išeiviją ji remia ir reikia tikėtis ir toliau LF parama lietuviškai kultūrai ugdyti didės. Tad visų lietuvių pareiga jungtis į LF narių eiles, o kurie jau yra nariai, padidinti savo auką. Juk visa tai prisidės prie mūsų tautos stiprinimo ir priartins ir Lietuvos išlaisvinimo dieną, į ką nukreiptos visų mūsų viltys ir širdys. A.P.B.

irengė iškilmingus tradicinius ietus, prieš kuriuos atlikta avusiųjų ir kuopos mirusių naujų pagerbimas, įnešant vėliavą, sugiedant himnus, prie kojų stulpio padedant gėlių puokštę ir uždegant dvi žvakutes, susikaupiant maldoje, kurią pravedė kun. Petras Šakalys. Programa buvo trumpa, bet sklandi ir atitinkanti minimą momentą. Ją paruošė ir Lietuvos karo invalidų atliktos muzikos fone pravedė Lietuvos Varpo vedėjas kuopos vicepirmininkas Petras Viščinis. Po programos pasivažiavinta ir pasidalinta mintimis įvairiais aktualiais reikalais.

Tokį pagerbimą Sandaros 24-oji kuopa ruošia kasmet. Šalia to Martyno Jankaus šaulių kuopos Brocktone pirmininkė Stasė Gofensienė ir vicepirmininkas Jonas Freimanas aplankė mirusių šaulių ramovėnų ir kitų veiklesnių lietuvių kapus, papuošdami juos lietuviškais vėlelėmis.

Bostono ramovėnų vardu panašiai mirusių ramovėnų kapus Forest Hills ir Kalvarijos kapinėse aplankė Martynas Dapkus su Ona Vilėniškine ir Milda Norkūniene, o Norwodo kapinėse — Jonas Vizbaras.

Tos dienos laidoje Laisvės Varpas daug laiko skyrė žuvusiųjų ir mirusiųjų pagerbimui. Iškeliant pasiaukojimą kovotojų už Amerikos ir Lietuvos laisvę, perduota prez. A. Lincoln kalba, pasakyta Gettysburge, kan. J. Tumo kalba pasakyta laidojant Lietuvos savanorius, o taip pat ištraukta iš iškilnių prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, Karo muzėjaus sodyboje Kaune.

Puikiai išnaudota proga
Turėtume skirti visas jėgas stengdamiesi sudominti Lietuvos reikalu viešo susižinojimo priemones, kaip televizija, radijas ir spauda. Šiuo požiūriu gražiai pasireiškė Cape Codo lietuviai. Lietuvos Aukščiausieji Tarybai priėmus nutarimą apie Lietuvos suvereniteto atstatymą, jie tuo sudomino laikraštį Cape Cod Times, kuris gegužės 30 d. laidoje paskelbė pasikalbėjimą su Regina Petrutiene, Edvardu Šakaliu ir Česlovu Mickūnu, įdėdamas taip pat didelę jų nuotrauką. Pasikalbėjimo dalyviai tiksliai apibūdino paskutinius įvykius Lietuvoje ir šio krašto lietuvių nuotakas bei jausmus savo senosios tėvynės atžvilgiu. Tai puikiai išnaudota proga pasitarumai kovai dėl Lietuvos laisvės. Demokratinėje santvarkoje plačiosios visuomenės nuomonė ir palankumas tuo ar kitu reikalu yra nemažiau reikšmingi, negu administracijos ar rinkimų atstovų. Tekėtų džiaugtis, jei Cape Codo lietuvių pavyzdžiu pasėktų kitose vietovėse įsikūrę lietuviai.

A. A. DR. LIDIJA STANAITIENĖ
Jau suėję 20 metų, kaip su šiuo pasauliu atsiskyrė mūsų mylima mamytė ir uošvė. Jos atminimul šv. Mišios bus aukojamos birželio 24 d., šeštadienį, 11 val. r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus prisiminti velionę maldose. Liūdinčys Marina ir Zigmas Raulinaičiai

Nukryžiuotojo Jėzaus ir Sopulingosios Dievo Motinos seserys Elmhurst, Pa., birželio 25 savo sodyboje St. Mary's Villa, rengia metinį pikniką. Žaidimai, laimėjimai, pyragų išpardavimas ir kitos pikniko geros nuotaikos linksmybės. Pietūs bus duodami iki 6 v.v. Visi kviečiami atsilankyti ir paremti kilnų seserų darbą.

BANK BY MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is
Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kurioo laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Pristatoma ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai bus naudojami 2% procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per prašt skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba išsiųskit paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, MA 02127
AM to 3:30 PM - 4 days a week
Friday 9 AM to 12 PM
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEIGHBORHOOD CIRCLE OFFICE: 740 Gallivan Blvd., South Boston, MA 02127
Mon - Thurs 9 AM to 5 PM
Thurs - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
AL. EDW. ARCHER, JR. PRESIDENT

DARBININKAS



Redakcija.....(718) 827-1352
Administ.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, birželio 15 - 19 dalyvauja pavasariniame JAV vyskupų konferencijos suvažiavime ir po jos birželio 21 d. išskrenda į V. Vokietiją ir į Romą. Į Brooklyną grįžta liepos 7 d.

Muzikas Juozas Stankūnas ateinančią savaitę išvyksta į Chicago, kur dalyvaus muzikos sąjungos suvažiavime ir muzikų pasitarimuose, kur bus kalbama apie rengiamą dainų šventę.

Birželio tragiški trėmimai bus paminėti birželio 25, sekmadienį. Pamaldos bus net Kultūros Židinio salėje, kaip buvo anksčiau skelbta, bet Apriškimo parapijos bažnyčioje. Mišias aukos ir tai progai pritaikyti pamokslą pasakys Sibiro tremtinys ir kalnys kun. Alfonsas Svarinskas. Jis atvyksta specialiai šiam minėjimui. Po pamaldų visi persikelia į Kultūros Židinį kur bus akademinė dalis ir tradicinė gegužinė. Minėjimą ir gegužinę rengia LB New Yorko apygardos valdyba.

Už a.a. Algimantą Šaulį, minint jo mirties metines, birželio 17 bus aukojamos šv. mišios: Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Paterson, pranciškonų vienuolyno koplyčioje Kennebunkporte, ME. Šv. Vardo bažnyčioje Gulforte, Floridoje ir Kauno katedroje Lietuvoje. Prašom artimuosius ir draugus prisiminti jį tą dieną savo maldose.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, praeitą savaitę buvo išvykęs į Putnamą ir ten dalyvavo kunigų kolektyve, kurias pravedė Sibiro kankinys ir kalnys kun. Alfonsas Svarinskas.

ELIZABETH, N.J.

Parapijos piknikas buvo birželio 11. Pikniką rengė parapijos draugijos.

Lietuvos vyčiai rengia išvažiavimą autobusu į lietuvių maldos dieną, kuri bus birželio 17 d. Doylestown, Pa., Marijos šventovėje. Autobusas išeina 8:30 v.r., grįžta, 4:30 po piet. Yra dar likusios kelios vietos autobuse. Kreiptis į Helen Karalis arba į Isabel Keturwitis.

Apriškimo parapijos taryba posėdžiavo birželio 7 ir susipažino su naujuju klebonu kun. Vytautu Palubinsku ir aptarė eilę kitų reikalų. Parapijos tradicinė gegužinė bus pirmą rugpjūčio sekmadienį, rugpjūčio 6 Kultūros Židinyje ir kieme.

Apriškimo parapijos mokyklos patalpos yra išnuomosos specialiai mokyklai, kurioje mokysis atsilikę vaikai. Išnuomota privačiai organizacijai, kuri gaus pašalpos iš valdiškų įstaigų. Išnuomotos tik klasės. Nepaliekamas lieka choro kambarys. Savaitgaliais abiem salėm lietuviai galės lengvai pasinaudoti. Išnuomavę patys patalpas atremontuoja ir pritaiko savo reikams. Remontas dabar jau prasidėjo birželio 1 d.

Lietuvos jūreivių sutikimas reikalauja daug išlaidų. Yra išsiuntinėti laiški, kuriuose prašoma aukų. Prašoma dosniai atsilipti, o kas laišku nebuvo gavę, prašomi aukas atsiųsti "Lithuanian American Community" vardu vėjais pirminkui A. Vakseliui šiuo adresu: 84-20 112th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418.

Iki šiol per kapitoną Alfonsą Urbelį aukoję šie asmenys: John Koncevičius iš Mass. 390 dol. J. ir A. Bortkevičiai iš N.J., Gražina Daunienė iš Miami ir Bronius Kovas iš Mass. po 50 dolerių.

Laiškų vėjais ir kitomis programomis buvo gautos šios aukos: Lietuvių Kredito Unija KASA 300 dol. D. Gudelis iš Floridos, Marytė Šalinskienė, G. ir K. Trečiokai po 100 dol. J. Belickas, K. Butkus, V. Gerulaitis, A. Grig, G. Rajeckas, Z. Raulinaitis, Af. Vakselis po 50 dol. E. ir H. Andruškai 35 dol. P. ir A. Petraičiai 30 dol. A. Daunys 25 dol. A. Kantakevičius ir V. Strolija po 20 dol..

Laiškų sutikimo komitetas visiem reikiama nuoširdžiausia padėką ir primena, kad Bendruomenės vardu duotos aukos gali būti nurašomos nuo valstybinių mokesčių.

"ARMONIKA" NEW YORKE

Laisvės Žiburio 46-tas renginys skirsis iš kitų L. Ž. renginių keliais požūriais. Jis bus ne šeštadienį, kaip įprasta per paskutinius 23 metus, bet sekmadienį, birželio 18. Pradžia 2 val. Šį kartą automobilius teks palikti ant gatvės, nes Židinio kiemas bus paruoštas gegužinei po koncerto. Kieme bus sustatyti stalai, turėsime bačkas alaus, užkandžių ir pan. Apatinėje salėje bus taip pat valgijų ir gerimų bufetas. Židinyje pietus bus galima gauti nuo 12 val.

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: birželio 18, sekmadienį, Armonikos, Vilniaus televizijos ir radijo ansamblio, koncertas, po koncerto — pobūvis salėje ir Židinio kieme.

Muzikės Nijolės Ulėnienės studijos mokinių koncertas bus birželio 17 Latvų kultūros centre, Nelville, L. I. Jaunesniųjų grupės koncertas bus 6 v.v., vyresniųjų 7:30 v.v. Iš lietuvių šią studiją lanko Julija Laukytė, ji irgi pasirodys šiame koncerte.

Vakaronė su poetu Antanu Jonynu rengia Branduolys birželio 16, penktadienį, 7:30 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje Manhattan. Poetas skaitys savo kūrybą. Be to, bus rodoma vaizdajuostė — poeto Bernardo Brazdžionio apsilankymas Kaune, jo dalyvavimas "Poezijos pavasaryje".

Pianisto William Smiddy piano recitalis bus birželio 23, penktadienį, 7:30 v.v. Holy Child parapijos salėje. Bilietų reikalui skambinti 718 847-1860.

Petras Pagojus, buvęs Perkūno choro choristas, paskutiniu metu sunkiai sirgęs, mirė birželio 12 rytą. Buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermėnijoje. Atsisveikinimas buvo birželio 14. Palaidotas birželio 15 iš Apriškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Richmond Hill šiaurinė daly parduodamas 1 šeimos atskiras namas — 4 miegamieji, puikus rūšys, skalbykla, vonios kambarys, 2 mažesni vonios kamb., garažas su patogiu privažiavimu, arti susisiekimo priemonių, Forest Park, būtina pamatyti. Skambinti 718 846 - 4948.

718-441-6666 24 HOUR TOWING
718-657-3086

KRIS-DEE CORP. D/B/A
QUEENS COLLISION
EXPERT AUTO BODY WORKS
DUCCO PAINTING WELDING
FRAMES STRAIGHTENED
FIBER GLASS WORK
131-13 HILLSIDE AVENUE

JOHN R. CHICAVICH
RICHMOND HILL, N.Y. 11418

Programą atliks visoje Lietuvoje pagarsėjęs lengvos muzikos ir dainos ansamblis "Armonika". Programoje — muzika, dainos, komiški pasakojimai ir pan. Visuomenė, tikriausiai, žino to ansamblio populiarumą, nes jau beveik visi bilietai į koncertą išpirkti. Džiaugiamės tuo pasisekimu. Jis padės Laisvės Žiburiui išverti per "kūdus" vasaros mėnesius.

Laukiame visų šį sekmadienį koncerte ir gegužinėje!

Romas Kezys
Laisvės Žiburio radio vedėjas

Burinių jachtų grįžimui atgal į Lietuvą birželio 24, 5:30 val. vakare į Kennedy aerodromą Sabina oro linija atskrenda būrys lietuvių, kurie sekmadienį, birželio 25 taip pat dalyvaus buriuotojų pagerbime Kultūros Židinyje. Čia pranešamos jų pavardės: P. Čitavičius, V. Danta, E. Gerulskis, S. Graželis, V. Gubanovas, V. Jukniūnas, A. Kazakevičius, A. Puslys, F. Samukas, A. Stanevičius, J. Storprištis, S. Tamkvaitis, E. Trainys, A. Vaitiekūnas, J. Vroblevičius ir V. Žegunis.

Visiems atvykstantiems New Yorke ieškoma porai naktų pastogės. Kas gali buriuotojus priimti naktynėn, prašomi tuoj pranešti Algiui arba Vidai Jankauskams, tel. 718 849 - 2260. Nepagalėkime parodyti svetingumą mūsų broliams iš Lietuvos.

Lietuvos buriuotojų pagerbimas Kultūros Židinyje įvyks birželio 25, sekmadienį, 2 val. po pietų. Kartu bus baisiojo Sibiro kankiniui kun. Alfonsui Svarinskiui. Po akademinės minėjimo ir pagerbimo dalies vyks susitikimų vaisės Židinio salėje ir kieme. Minėjimą ir susitikimus rengia L. B. New Yorko apygardos valdyba.

Jachta "Dailė" į New Yorką atsiveža apie 40 lietuvių dailininkų grafikos kūrinių, kurie bus birželio 25 išstatyti Kultūros Židinyje.

"Audra" atsiveža Lietuvos aviacijos sporto veteranų paaukotą iš medžio išskaputuotą Dariaus ir Girėno portretinę skulptūrą, paskirtą istorinio skridimo sukakčiai paminėti. Šią skulptūrą taip pat bus galima pamatyti Kultūros Židinyje.

Vilniaus radijas vis labiau klausomas New Yorke ir apylinkės lietuvių. Amerikos lietuviams skirta programa transliuojama kiekvieną vakarą 8 v. iki 8:30 v. New Yorko laiku. Geriausiai girdėti 25 metrų banga. Programą tikrai verta paklausyti; žinių redakcija, jų interpretacija tiesiog stebina klausytojus.

N.Y. LB apygardos valdyba šiais metais baigusiems Maironio lituanistinę mokyklą dovanuoja anglų-lietuvių kalbos žodyną ir metam užprenumeravo žurnalą *Pasaulio lietuvis*.

Stasys Karmazinas, Perkūno choro pirminkas, savo namuose paslydęs, nukrito nuo laiptų ir susižeidė. Teko net ligoninėje praleisti keturias dienas, dabar gydomi namuose, prižiūrimas žmonos. Dėl šio susižeidimo jis negalėjo dalyvauti nei choro dirigento muzikų Viktoro Ralio išleistuvėse, kurios buvo birželio 10 Kultūros Židinyje.

Poetas Antanas Jonynas, atvykęs iš Lietuvos pas savo giminių dail. Vytautą ir dail. Ireną Jonynus, palydėtas dail. V. K. Jonyno, praeitą savaitę lankėsi *Darbininko* redakcijoje, apžiūrėjo A. Galdiko vardo galeriją, svečiavosi ir vienuolyno, kur svečias turėjo progos pamatyti gražius dail. V. K. Jonyno vitražus vienuolyno koplyčioje.

ARGENTINOS LIETUVIAI ŠAUKIASI PAGALBOS

Iš Argentinos, iš Buenos Aires, praeitą savaitę į Brooklyną atvyko Adomas Burba, kuris ten pirminkauja Senelių Židiniui. Jisai sustojo pas kun. Vytautą Palubinską, kuris taip pat yra argentinietis, ten gyvenęs, ten dėjęs mokslus.

Tame Senelių Židinyje gyvena seneliai. Taip susidėstę reikalai, kad, Argentinos pinigai vis krengiant, įstaiga atsidūrė dideliame varge. Jau nebegali išsilaikyti. Adomas Burba ir atvyko organizuoti pagalbą šiai įstaigai, kad nebūtų nutraukta senelių globa.

Jis kreipsis į pavienius asmenis, į draugijas, kad kokia nors auka paremtų jo vadovaujamą įstaigą. Jis taip pat kreipsis ir į labdaros įstaigas. Daug vilčių deda į Balfą, kurį Chicagoje taip pat aplankys. Dabar Adomas Burba pasiekiamas Apriškimo parapijos telefonu: 718 387-2111.

VAKARAS SU

ANN NAUSEDAITE-JILLIAN liepos 26, 1989, 9 v.v. Trump Plaza Casino, Atlantic City, N.J.

Maspetho Lietuvos vyčių 110 kuopa organizuoja šį vakarą ir kviečia visus.

Bilietus galima užsisakyti pas Eleną Matulionytę, skambinant 718 326 - 3398 arba rašant 58 - 47 Fresh Pond Road, Maspeth, N.Y. 11378; Michael Zukas, 516 765 - 3141; Rita Susko 201 686 - 4226; Jonas Adomėnas 718 497 - 5212.

Kaina autobusu ir į vakarą — 44 dol. Iš Maspetho, Woodhavene, Newark. Iš Riverhead — 50 dol. Auatobusai išvyksta 2 val. popiet, iš Riverhead — 12:30 v. popiet.

Bus proga išmėginti laimę prie "slot-machines". Vakarienei namus grįšime apie 6 v. ketvirtadienio rytą.

Liepos 5 yra paskutinė diena įsigyti bilietus ir užsisakyti rezervacijas.

Čekius rašyti: Knights of Lithuania, Council 110.

LITUANISTINĖ MAIRONIO MOKYKLA

Lituanistinė Maironio mokykla mokslo metus baigė birželio 3. Tą dieną mokykloje buvo paskutinės pamokos, paskui buvo mišios, kurias aukojė mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Po mišių mokyklos salėje buvo baigimo aktas. Įvairūs skyriai atliko programą kuri pavaizdavo ką jie išmoko per metus, išdalintos pažyminių knygutės, apdovanoti gerieji mokiniai.

Vakare Kultūros Židinyje buvo abiturientų išleistuvės. Tai buvo 37 abiturientų laida. Ir čia buvo atestatų įteikimo aktas. Dešimtą skyrių baigė 7 mokiniai: Monika Bilerytė, Tomas Gedminas, Gina Jankauskaitė, Tomas Liogys, Tomas Matulaitis, Sandra Simanavičiūtė, Nida Stankūnaitė. Abiturientai apdovanoti įvairiomis dovanom. Po šio akto N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinitis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, pašoko keletą tautinių šokių. Tada prasidėjo balius. Buvo nepaprastai puikūs valgiai. Šokiams grojo Gintaras, jaunimo orkestras iš Chicagos. Platesnis šios 37-tos laidos aprašymas su nuotraukomis bus spausdinamas vėliau.

Baigusis šiais metais mokslus norime pagerbti, norime jų nuotraukas įdėti *Darbininke* ir aprašyti. Redakcija prašo, kad atsiųstumėt nuotraukas ir aprašymus.

Video, stereo, siuvamas mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS ir kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietai, siunčiame kargą ir iš kitų miestų. Romas Pukštys, Transpak, 2655 West 69 St., Chicago, Ill. 60629. Darbo valandos: 12 - 6 v.v., kasdien, šest. 10 - 4 v. Arba susitarus, tel. 312 436 - 7772, namuose — 312 430 - 4145.

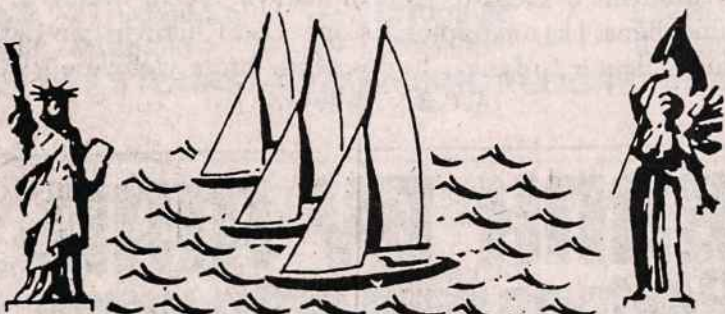
Išnuomojamas mažas kambarys su baldais dirbančiam vyrui ar moteriai Woodhavene, Queens. Tel. 718 847 - 7306.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja septynių dienų kelionę laivu Karibų jūroje. Išvyksta gruodžio 3 iš San Juan, P.R. Nemokama kelionė lėktuvu į San Juan ir atgal. Lankomos šios salos: St. Thomas, St. Maarten, Barbados ir Martinique. Bus keliaujama laivu Festivale, kurį administruoja Carnival Cruise Lines bendrovė. Užsisakant anksčiau duoda 20% nuolaidą. Dėl informacijų kreiptis į Eleną Matulionytę, 61-36 56th Ave., Maspeth, N.Y. 11378. Tel. 718 326 - 3398.

ATTENTION-HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,486. Call 1-602 - 338 - 8885, ext. R. 6057.

Parduodu gražų modernų kondominiumą, 5 kambarių su dviem voniom, vienas blokas nuo vandenyno, St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 813 360 - 3261.

EARN MONEY Reading books! \$30,000/yr income potential. Details, (1) 805 - 687 - 6000, Ext. Y-4505.



Planuojamas Atlanto nugalėtojų burinių jachtų "Audros", "Lietuvos" ir "Dailės"

SUTIKIMAS NEW YORKO UOSTE

Rytinio pakraščio lietuviai burliuotojai arba motorinių jachtų savininkai ir visi New Yorko apylinkių lietuviai kviečiami gausiai ir organizuoti pasitikti atplaukiančius Lietuvos burliuotus.

Atvykimo data: BIRŽELIO 24

Sutikimo vieta: South Street Seaport, Manhattan

Dėl informacijų skambinkite:

P. Gvildžiui 718 356-7871
arba: 212 839 - 2722
K. Mikui 516 935 - 0896
R. Keziui 718 229 - 9134
A. Šilbajoriui 718 846 - 7636

Baisiojo birželio minėjimas ir

Atlanto nugalėtojų—jūreivių

PAGERBIMAS

BIRŽELIO 25, SEKMADIENI, 1989 M.

11 val. — pamaldos Apriškimo parapijos bažnyčioje. Mišias aukoja ir pamokslą sako sovietinių kalėjimų kankinys kun. ALFONSAS SVARINSKAS

2 val. — popiet — akademinė dalis Kultūros Židinyje — Lietuvos gen. konsulo ANICETO SIMUČIO žodis — kun. ALFONSO SVARINSKO paskaita — jūreivių — burliuotojų pagerbimas — jachtų kapitonų žodis

Po akademinės dalies — gegužinė Kultūros Židinio kieme ir salėje. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėlavomis!

Visus atsilankyti kviečia

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

LIETUVOS
ATSIMINIMŲ



radijo valandos lietuvių kalba dabar girdimos p i r m a d i e n i a l s tarp 6 ir 7 v. vakaro iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga

MUSIC OF LITHUANIA

programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties girdimos taip pat p i r m a d i e n i a l s pusvalandį anksčiau nuo 5:30 iki 6 v. vakaro.

PROF. DR. JOKŪBAS J. STUKAS,
direktorius